Bronastodobni najdišči Kavci in Repovnice pri Vodicah na Gorenjskem

Bronze Age Sites of Kavci and Repovnice near Vodice in Gorenjska

Elena LEGHISSA, Ana PLESTENJAK

Izvleček

V članku predstavljamo arheološki najdišči Kavci in Repovnice, ki sta bili raziskani v letu 2013. Z arheološkimi izkopavanji smo odkrili bronastodobni naselji, ki na podlagi materialne kulture in radiokarbonskih datacij sežeta že v sredino drugega tisočletja pr. n. št. (Kavci), v 12.–11. st. pr. n. št. pa sodi večji del gradiva iz naselbine, odkrite na območju Repovnice. Naselbina Kavci je na podlagi primerjav opredeljena v časovni okvir horizonta Oloris-Podsmreka, medtem ko Repovnice sodijo na prehod horizonta Oloris-Podsmreka v horizont Rogoza-Orehova vas. Sodeč po najdbah, se kažejo močne povezave tudi z območjem zahodne Slovenije in Caput Adriae s kaštelirsko kulturo.

Ključne besede: Slovenija; bronasta doba; horizont Oloris-Podsmreka; horizont Rogoza-Orehova vas; naselbina; keramika

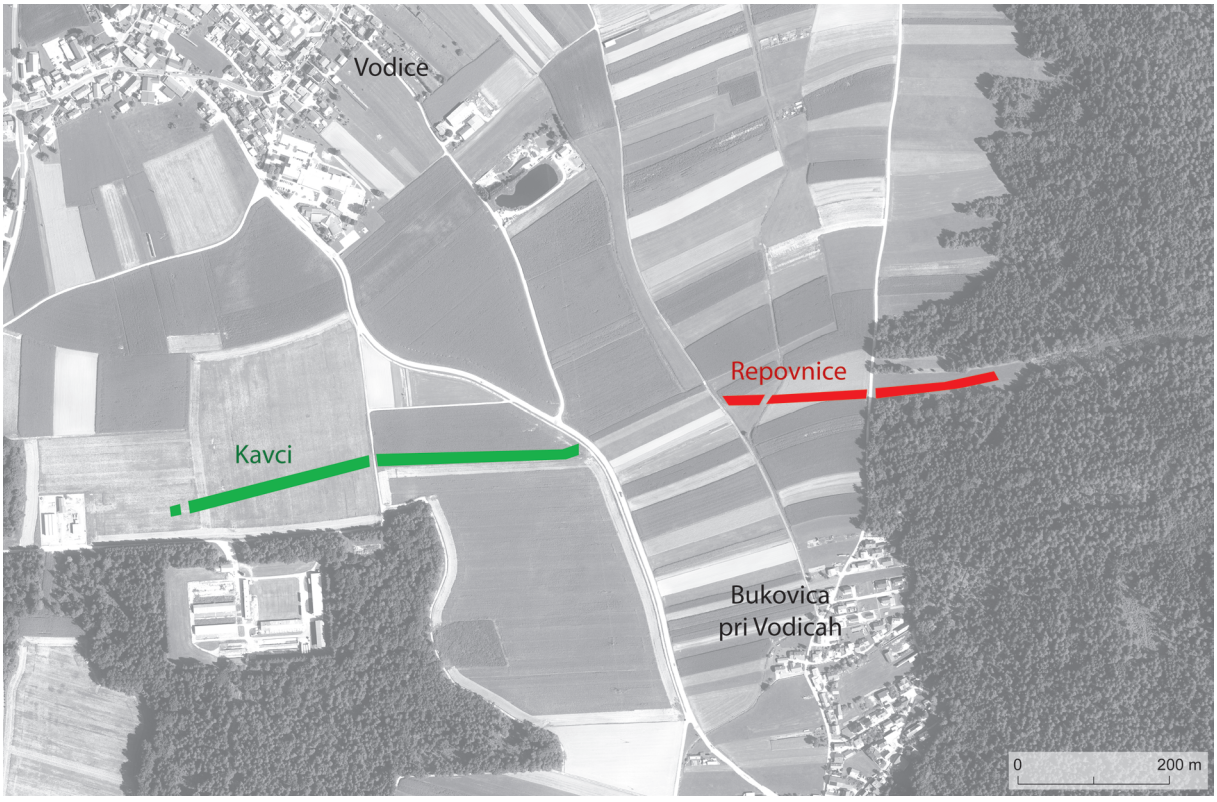
Abstract

In this article, we present the archaeological sites of Kavci and Repovnice, which were discovered and investigated in 2013. Through archaeological excavations, we discovered two Bronze Age sites that, based on material culture and radiocarbon dating, date back to the mid-second millennium BCE (Kavci settlement), whereas the majority of the settlement discovered at the Repovnice site dates back to the 12–11th century BCE. Based on comparisons, the site Kavci is classified within the chronological framework of the Oloris-Podsmreka horizon, while the Repovnice site falls within the transition of the mentioned horizon to the following one, the Rogoza-Orehova vas horizon. The findings also indicate strong connections with the region of western Slovenia and the Caput Adriae region, with the Castellieri culture.

Keywords: Slovenia; Bronze Age; Oloris-Podsmreka horizon; Rogoza-Orehova vas horizon; settlement; pottery

Območje Vodic leži na ravnici med Kranjskim poljem in Kamniškobistriško ravnjo. V arheološkem smislu je bilo območje poznano zaradi rimskodobnih najdišč. Predvsem v zadnjem desetletju je tu potekalo več arheoloških raziskav, ki so odkrile dokaze o poselitvi že vse od starejše kamene dobe, močno poselitev pa predvsem v bronasti dobi.[1] Leta 2013 sta bili namreč jugovzhodno od Vodic odkriti in raziskani arheološki najdišči Kavci in

[1] Plestenjak et al. 2015; Leghissa et al. 2013; Leghissa (ur.) 2015; Urek, Djokić, Rozman 2015; glej tudi Rozman 2020.

Sl. 1: Lega raziskanih območij Kavci in Repovnice.
Fig. 1: Location of the Kavci and Vodice excavated areas.
(podlaga / basemap: DOF ©GURS)

Repovnice (*sl. 1*).[2] Najdišči sta med seboj oddaljeni približno 600 m. Raziskave so pokazale, da gre za večfazni najdišči s sledovi prazgodovinske, rimske in srednjeveške poselitve.

Odkrite ostaline na najdišču Kavci kažejo prve sledove poselitve že v času mezolitika, sledijo poselitve v bakreni dobi, nato pa zlasti v srednji in mlajši bronasti dobi. Intaktni prazgodovinski ostanki so skromni, saj je ohranjenih le nekaj jam in najdb, ponekod se je ohranila tudi hodna površina. Večina odlomkov lončenine je bila najdena v sekundarni legi, zlasti v mlajših zasutjih. Na podlagi tipokronološke opredelitve najdb sodijo prazgodovinske dejavnosti na najdišču Kavci v horizont Oloris-Podsmreka, tj. v čas med Bd C2 in Ha A1 (14.–12. st. pr. n. št.), po radiokarbonski dataciji pa že v čas zgodnje srednje bronaste dobe, tj. v 17. st. pr. n. št.

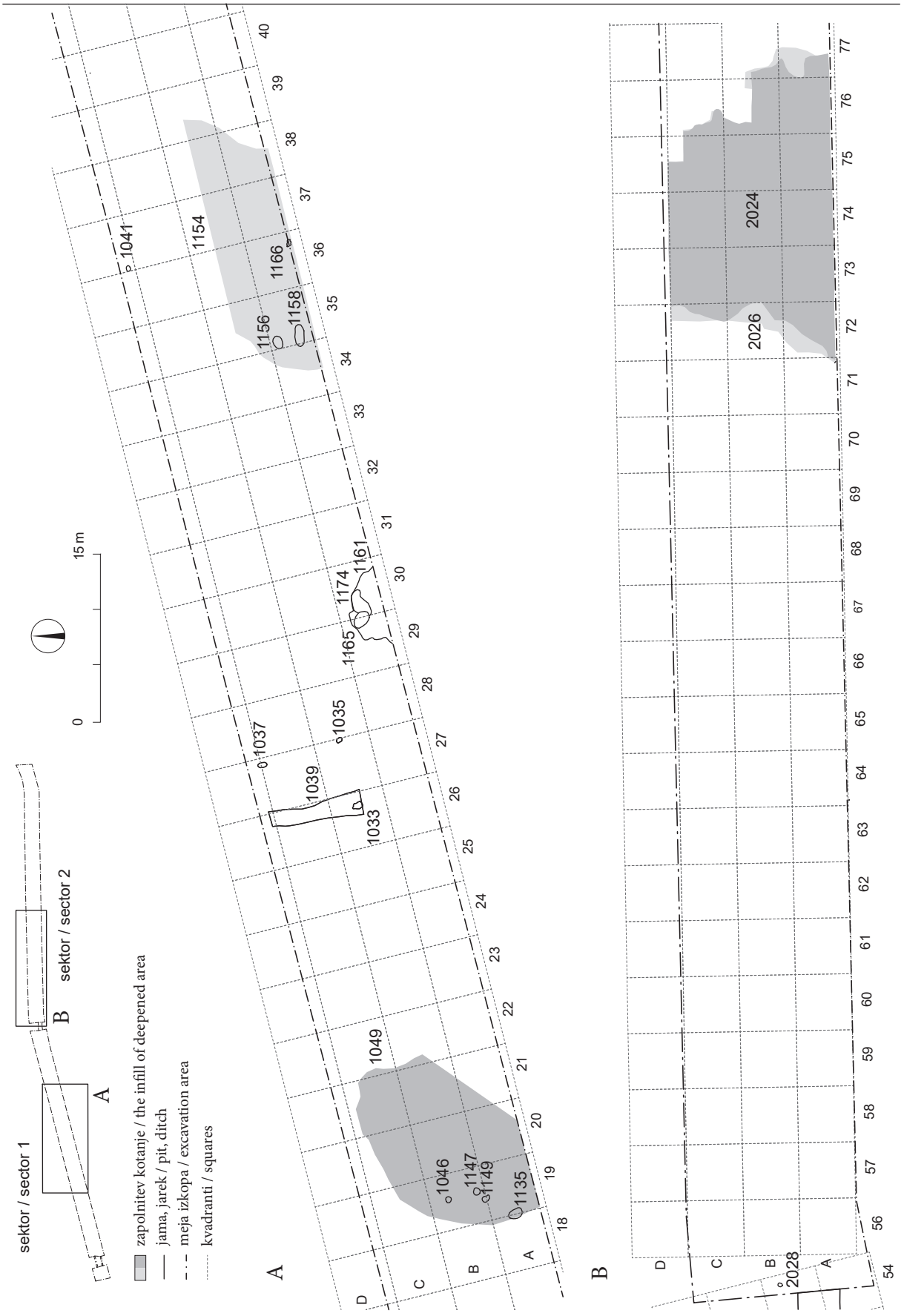
Na Repovnicah so bili odkriti ostanki mlajše in pozne bronastodobne naselbine in ostanki ceste iz istega obdobja. Od naselbine so se večinoma ohranili le najgloblji deli stavb, vkopani v sterilno osnovo. Prevladujejo jame za navpične kole, najdeni so bili tudi ostanki kurišč in vodni zbiralnik. Prazgodovinska hodna površina ni bila ohranjena. Večina prazgodovinskih najdb izvira iz plasti, ki predstavljajo ostanek uničene (preorane) nekdanje površine. Naselbina je na podlagi najdb in radiokarbonskih datacij datirana v razpon Bd D–Ha A, to je v čas od poznega 13. do 11. st. pr. n. št.

STRATIGRAFSKA PODOBA NAJDIŠČ

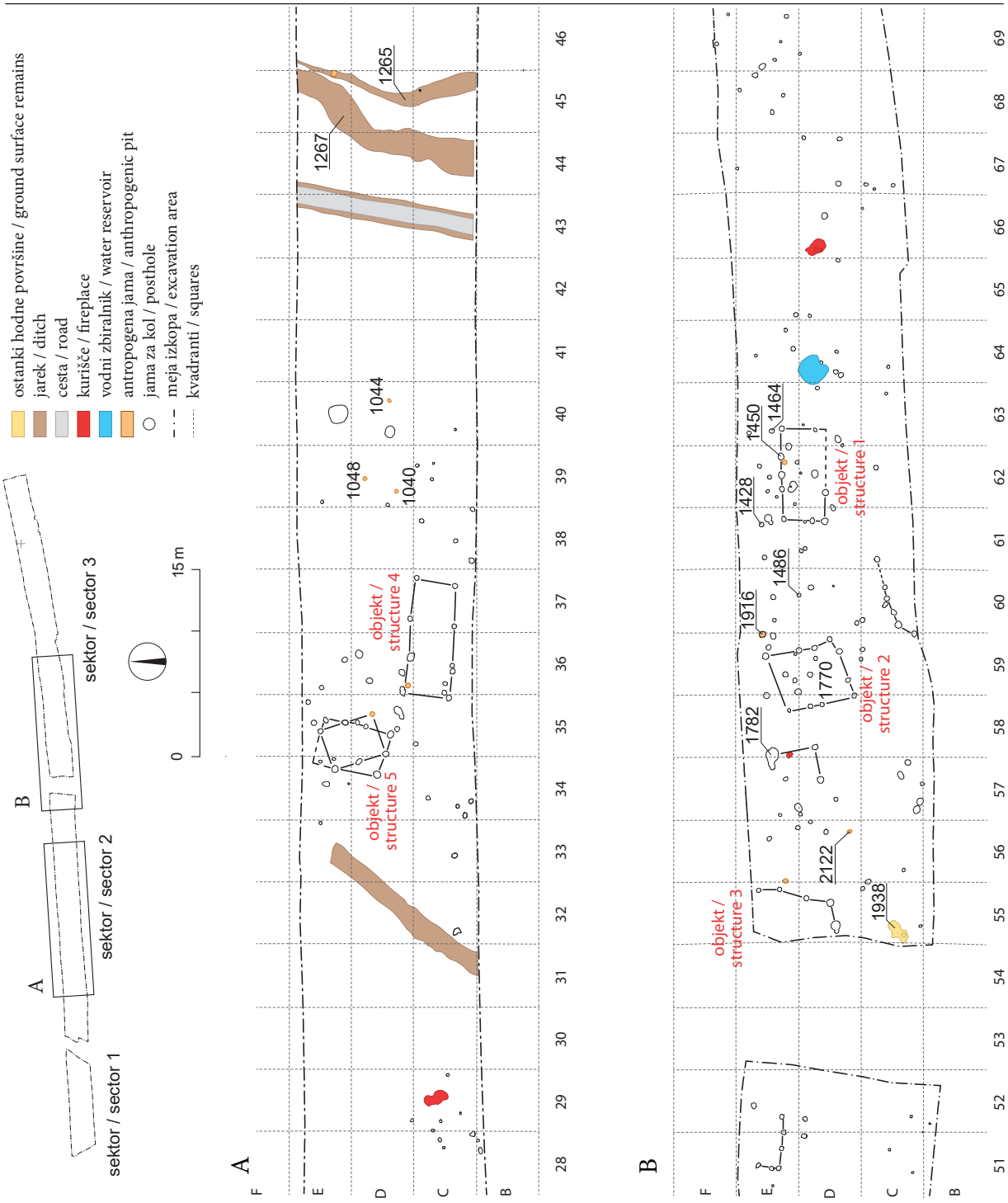
Kavci

Na najdišču Kavci sta bila raziskana dva odseka (sektorja 1 in 2) širine 15 m in približne skupne dolžine 500 m (*sl. 2*). Na podlagi stratigrafske slike in najdb lahko dogajanje na najdišču strnemo v pet glavnih faz: geološko, prazgodovinsko, rimsko, novoveško in polpretekla obdobja. Prazgodovinsko fazo lahko razdelimo na tri podfaze: mezolitsko,

[2] Najdišči sta bili odkriti na trasi plinovoda M2/I Trojane–Vodice. Arheološke raziskave je izvedel Arheološki konzorcij, v katerem so sodelovali Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, Oddelek za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, podjetje Arhej, d. o. o., in zavod Skupina Stik. Izkopavanji sta potekali pod vodstvom Zvezdane Modrijan (Repovnice) in Ane Plestenjak (Kavci).

Sl. 2: Kavci pri Vodicah. Kompozitna tlorisa bronastodobnih ostalin.
Fig. 2: Kavci near Vodice. Composite ground plans of Bronze Age remains.

Sl. 3: Repovnice pri Vodicah. Kompozitna tlorisa bronastodobnih ostalin z označenimi stratigrafskimi enotami, iz katerih izvirajo kataloško predstavljene najdbe.
Fig. 3: Repovnice near Vodice. Composite floor plans of Bronze Age remains with marked stratigraphic units from which the catalogued finds originate.

eneolitsko in najintenzivneje zastopano srednje- oz. mlajšebronastodobno.

Na dnu izkopa so bile arheološko sterilne geološke plasti. Na večjem delu izkopa gre za aluvialne resedimente savskih naplavin, ki so jih naplavljali drugi pritoki. Njihov nivo je precej valovit in tvorijo več teras in kotanj med njimi. Le na vzhodnem delu izkopnega polja je geološko osnovo sestavljal apnenčev savski prod, na katerega sta nalegli aluvialni naplavini iz proda in melja.

Arheološke ostaline bronastodobnega dela prazgodovinske faze so bile razpršene po večjem

Sl. 4: Repovnice pri Vodicah. Zgostitvi odlomkov keramičnih prazgodovinskih posod in kamnov (levo: SE 1601; t. 6: 8, desno: SE 1603; t. 7: 1–2) v vzhodnem delu sektorja 3 (pogled proti zahodu).
Fig. 4: Repovnice near Vodice. Concentrations of ceramic prehistoric vessel fragments and stones (left: SU 1601; t. 6: 8, and right: SU 1603; t. 7: 1–2) in the eastern part of Sector 3 (view to the west).

delu izkopnega polja. Večina arheoloških sledov – jame različnih oblik in jarek – je ležalo na zgornji terasi *(sl. 2A:* kv. A–D/26–40), nekaj pa tudi v kotanji zahodno od najvišjega dela terase (*sl. 2A:* kv. A–C/19–21).

Na višjem delu terase so med prazgodovinskimi sledovi številčno najbolj zastopane jame različnih oblik in globin (*sl. 2A*). Njihova namembnost ni določljiva, časovno so na podlagi v njih najdenih odlomkov prazgodovinskih posod in stratigrafske lege opredeljene v obdobje srednje bronaste dobe. Na terasi smo odkrili tudi plitev jarek, ki je potekal v smeri S–J (*sl. 2A:*1039).

Ponekod se je ohranil tudi del prazgodovinske površine, v kateri so bili prodniki, drobci oglja in odlomki keramičnih posod (*sl. 2A:* 1154; *t. 1*: 1–4). V to plast je bilo vkopanih več jam, v njihovih zasutjih so bile najdene razbite prazgodovinske posode in manjša jama za kol. V vzhodnem delu območja B je bila prav tako manjša jama za kol (*sl. 2B:* 2028), iz te je bil vzet vzorec za radiokarbonsko datiranje (glej poglavje o radiokarbonskih datacijah).

Pod zahodnim robom terase je bila manjša kotanja, zapolnjena s temno rumeno rjavim meljem (*sl. 2A:* 1049) z nekaj nedoločljivimi odlomki prazgodovinske lončenine, vanj je bilo vkopanih več jam.[3] V njih je bilo več drobcev oglja, v nekaterih pa tudi prazgodovinska keramika.

Podobno kot na zahodnem delu je tudi pod vzhodnim robom terase ležala kotanja, ki so jo zapolnjevali različni sedimenti. Na dnu kotanje je bil koluvialni sediment temno rumeno rjavega melja s posameznimi peščenjakovimi prodniki (*sl. 2B:* 2026). Nanj je nalegel podoben drobljiv temno rumeno rjav melj s posameznimi peščenjakovimi prodniki (*sl. 2B:* 2024), v katerem je bila večja količina prazgodovinske lončenine. Odlomki lončenine so bili sicer v obeh plasteh, vendar prevladujejo ostenja, zato natančnejša kronološka opredelitev ni mogoča.

Repovnice

Na najdišču Repovnice so bili raziskani trije odseki (sektorji 1–3; *sl. 3*) širine 15 m v skupni dolžini približno 420 m. Na najdišču smo ugotovili štiri faze: geološko, prazgodovinsko, poznoantično in novoveško/sodobno.

Geološko osnovo sestavljajo glinasto-meljasti jezerski sediment, prekrit s srednjepleistocenskimi aluvialnimi nanosi peščenega proda in konglomerata ter različnimi aluvialnimi peščeno-meljastimi nanosi.[4]

V prazgodovinsko fazo sodi več plasti bronastodobne naselbine in območja v njeni neposredni bližini.

Zaradi velike dolžine raziskanega območja so bili prazgodovinski ostanki na posameznih delih različno intenzivni in različno ohranjeni.

[3] Tudi v spodnje zasutje kotanje pod zahodnim robom terase sta bili vkopani dve jami, radiokarbonski dataciji kažeta na čas druge polovice 4. tisočletja pr. n. št., jami je prekril sediment (SE 1049).

[4] Plestenjak et al. 2015, 13–14.

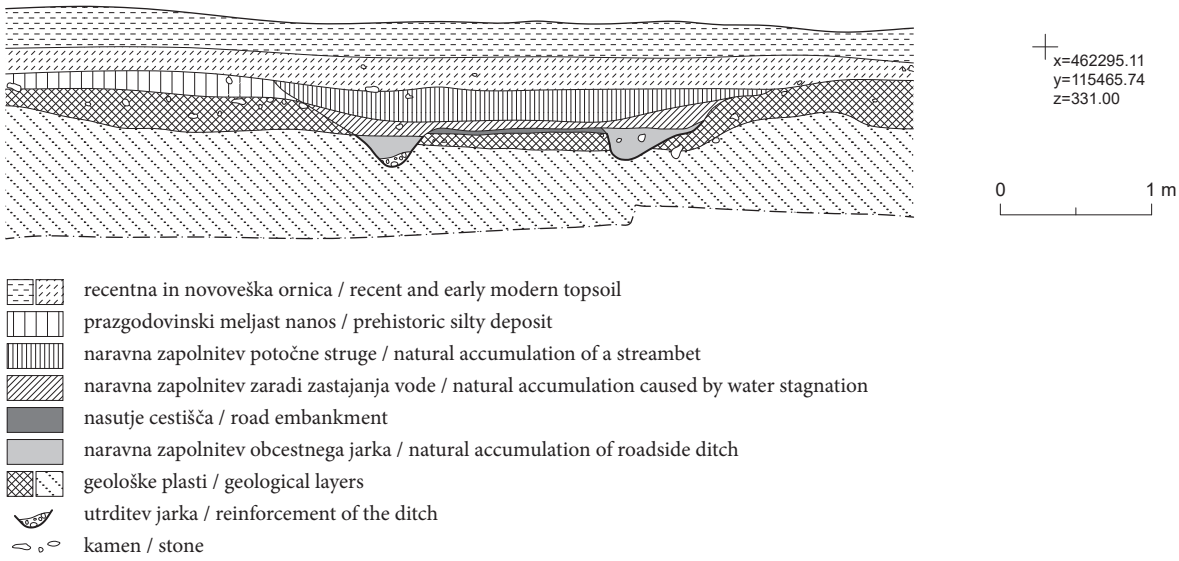
Sl. 5: Repovnice pri Vodicah. Izpraznjene jame za kole v osrednjem delu sektorja 2 (območje A na sliki 3). Z rdečo črto je označen možni tloris objekta 5 (pogled proti severu).
Fig. 5: Repovnice near Vodice. Emptied postholes in the central part of Sector 2 (area A in Figure 3). The possible floor plan of Structure 5 is marked with a red line (view to the north).

Sl. 6: Repovnice pri Vodicah. Prazgodovinska cesta s kamnitim tlakom v osrednjem delu (pogled proti severovzhodu).
Fig. 6: Repovnice near Vodice. Prehistoric road with a stone pavement in the central part (view to the northeast).

V zahodnem delu raziskanega območja (sektor 1; *sl. 3*) so se v času bronaste dobe naložili aluvialni nanosi peščenega proda in melja, v teh je bilo odkritih nekaj prazgodovinskih najdb. Kot posledica zakrasevanja savskega peščenega proda in konglomerata so v teh nanosih nastajali tako imenovani požiralniki. To so jame okrogle ali ovalne oblike, ki merijo v premeru povprečno od 1 do 2 m, lahko so tudi večje. Naravno so bili požiralniki zapolnjeni z glineno-meljastimi sedimenti, brez grobih vključkov, ob robu so bili praviloma svetlejše barve in bolj peščene sestave. V njihovih zasutjih smo izjemoma odkrili arheološke najdbe iz različnih obdobij. Zaradi pogostosti požiralnikov v skrajno zahodnem delu raziskanega območja je bil ta del v prazgodovini neprimeren za bivanje. To se je osredotočilo predvsem na višje predele v osrednjem ter vzhodnem delu. V osrednjem delu raziskanega območja (sektor 2; *sl. 3*) smo v čas prazgodovine opredelili plasti, ki so nastale z uničenjem nekdanje hodne površine. V njih je bila velika količina prazgodovinskih najdb, večinoma ostenj posod (izbor na *t. 4*: 9–14). Ohranjeni ostanki hodne površine, ki pripadajo delu prazgodovinske naselbine, so zelo redki, nakazujejo jih zgostitve odlomkov prazgodovinske lončenine (*sl. 4*; *t. 5*: 8; *7*: 1–5; *8*: 1–10). Od prazgodovinskih ostalin so se ohranili le njihovi najgloblji deli, vkopani v geološke plasti.

Naselbinske ostaline lahko razdelimo na: zgostitve keramike in kamnov, jame za kole, jame neznanih

Sl. 7: Repovnice pri Vodicah. Južni presek prazgodovinske ceste.
Fig. 7: Repovnice near Vodice. Southern section of the prehistoric road.

Sl. 8: Repovnice pri Vodicah. Odlomek prazgodovinske posode med prodniki v cestnem tlaku (pogled proti zahodu).
Fig. 8: Repovnice near Vodice. Fragment of a prehistoric vessel among the paving stones of the road (view to the west).

namembnosti, kurišča in vodni zbiralnik. Na gospodarske dejavnosti naselbine kažejo tudi ostanki prazgodovinske ceste in jarki za odvodnjavanje.

Več prazgodovinskih ostankov je bilo v osrednjem in vzhodnem delu sektorja 2 ter zahodnem delu sektorja 3 (*sl. 3*). Plasti 1017 in 2058 z veliko količino najdb predstavljata najverjetneje uničeno hodno površino. Njeni ostanki se kažejo kot zgostitve odlomkov keramičnih posod in kamnov, ki so ležale na vrhu teh plasti. Včasih gre za fragmente različnih posod, velikokrat loncev in shrambnih posod – pitosov, ali pa za eno samo posodo, razbito *in situ* (*t. 4:* 11–14).

Na raziskanem območju je bilo odkritih več kot 300 jam za kole (*sl. 3*). V nekaterih jamah so bili večji kamni, ki so najverjetneje služili za učvrstitev navpično postavljenih kolov, v drugih smo v zasutjih odkrili zgolj drobce oglja in izjemoma manjše odlomke prazgodovinske lončenine. Na podlagi razporejenosti in oddaljenosti jam za kole ter njihovih značilnosti, kot sta globina in prisotnost kamnitih zagozd, nam je uspelo prepoznati pet močnih tlorisov stavb (objekti 1–5). Te so večinoma pravokotne oz. nepravilne pravokotne oblike in usmerjene praviloma JZ–SV oziroma V–Z (*sl. 3, 5*). Odkritih je bilo tudi nekaj jam, v katerih je ležalo več odlomkov keramičnih posod, vendar je njihova namembnost težje opredeljiva.

Vzhodno od stavbe/objekta 1 smo odkrili večjo jamo lijakaste oblike, zapolnjeno s tremi različnimi zasutji (*sl. 3B*). Na dnu jame je bila neprepustna glinena plast, skozi katero voda ni mogla odtekati. Verjetno so jamo v prazgodovini uporabljali kot vodni zbiralnik. Ko ta ni bil več v uporabi, so ga zapolnili z različnimi nasutji ter tako izravnali in utrdili teren.

Poleg naštetih jam smo na raziskanem območju odkrili tudi dve jami nepravilnih oblik, v zasutjih obeh je bila precejšnja količina oglja in ostanki ožgane gline. Te jame smo interpretirali kot ostanke manjših kurišč.

V vzhodnem delu sektorja 2 so bili odkriti ostanki ceste (*sl. 3A*). Njena pribl. 2,5 m široka trasa je bila vglobljena pribl. 0,4 m pod prazgodovinsko hodno površino. Potekala je v smeri SV–JZ (*sl. 6, 7*).

Cestišče je bilo široko pribl. 1,5 m ter utrjeno z drobnimi prodniki in peskom. Na obeh straneh cestišča sta vzporedno potekala dva jarka, široka približno 0,28 m in globoka 0,17 m, ki sta se najverjetneje uporabljala za odvodnjavanje. Cesta je bila v osrednjem delu verjetno popravljena, kar kažeta tlak iz večjih prodnikov in na nekaterih mestih ohranjena utrditev iz prodnikov v obcestnih jarkih. Gradnjo ceste lahko na podlagi odlomkov prazgodovinskih keramičnih posod, odkritih med prodniki, datiramo v prazgodovino (*sl. 8*). Po prenehanju uporabe je osrednji del prekrila koluvialna plast. Cesto je v prazgodovini prekrila voda, nad njo sta nastala peščena sedimenta, ki kažeta na zastajanje vode. Vsi sedimenti, ki so prekrili cesto, so vsebovali izključno prazgodovinske najdbe, kar potrjuje datacijo ceste v prazgodovinski čas.

V povezavi s cesto sta bila jarka, odkrita približno 2 metra vzhodneje od nje. Potekala sta v smeri SSV–JJZ, kar je pravokotno na naravni padec pobočja, ki poteka v smeri V–Z. Jarka ostro sekata več plasti, kar nakazuje na umetni poseg v okolje. Po odlomkih lončenine v njunih zasutjih ju datiramo v čas uporabe ceste (*t. 5*: 1,3). Opredelitev v pozno bronasto dobo dokazuje tudi rezultat radiokarbonske analize vzorca oglja iz zasutja enega jarka.[5] Najverjetneje sta služila za odvodnjavanje območja v neposredni bližini ceste.

TIPOLOŠKA IN KRONOLOŠKA ANALIZA PRAZGODOVINSKIH NAJDB

Na najdiščih Kavci in Repovnice prevladujejo prazgodovinske najdbe. Na obeh je največ lončenine, od katere nam je le za manjši izbor uspelo določiti tipološko pripadnost. Večina keramičnih posod ima glajeno površino. Med analiziranim in v članku predstavljenim keramičnim gradivom prevladuje lončenina, izdelana iz grobozrnate lončarske gline, sledita drobnozrnata in zelo grobozrnata. Le z nekaj primeri so zastopane posode iz finozrnate lončarske gline. Večina lončenine je bila žgana nepopolno oksidacijsko in v končni fazi pogosto podvržena procesu dimljenja. Z redkimi primeri sta zastopani redukcijsko in nepopolno redukcijsko žganje.

Med izbranimi keramičnimi najdbami je največ odlomkov, ki jih lahko opredelimo kot dele loncev, skled, skodel in prenosne peči, precej je tudi le držajev in ročajev, med druge keramične predmete pa spadata piramidalna utež in vijček. Največ analogij imajo med keramičnim repertoarjem časovno-kulturnega bronastodobnega horizonta Oloris-Podsmreka, predvsem na najdiščih z območja Gorenjske in osrednje Slovenije, kot so Medvode – Svetje, Trata pri Škofji Loki, Šmartno, Šmarna Gora, Kamna Gorica in Podsmreka pri Višnji Gori.[6] Tipološka opredelitev keramičnih najdb se opira predvsem na že uveljavljene tipološke študije, izdelane za najdišči Podsmreka[7] in Oloris pri Dolnjem Lakošu.[8]

Med lončenino so najpogostejši odlomki loncev. Na obeh najdiščih prevladujejo lonci z izvihanim ustjem, primerljivi z lonci tipa L1 in L2 iz Podsmreke (*t. 1*: 1,11–13; *2*: 5–6,13; *3*: 9; *7*: 12; *9*: 4,15).[9] Na Kavcih so zastopani odlomki loncev z blago izvihanim ustjem, podobni loncem tipa L3/2 (*t. 1*: 8; *2*: 1–2; *3*: 1)[10] in loncem tipa L9, ki so okrašeni z navpičnimi razčlenjenimi rebri (*t. 1*: 5; *2*: 4,12).[11] Na Repovnicah pa najdemo lonce s stožčasto oblikovanim vratom, ki so podobni tipu L8 (*t. 3*: 7; *6*: 8; *9*: 16),[12] in lonce s cilindričnim vratom oziroma rahlo stožčastim vratom, ki lahko imajo raven rob ustja razširjen na zunanjo stran ter so primerljivi z lonci tipa L10 in L11 (*t. 3*: 11; *6*: 5; *8*: 2,3,5; *9*: 3).[13] Večina naštetih loncev se na slovenskih najdiščih pojavlja od konca Bd C do začetka Ha A1.[14]

Dva odlomka izvihanih ustij loncev z Repovnic imata vodoravno fasetirano notranjo stran (*t. 9*: 1,2). Lonci, ki imajo na notranji strani fasetirana ustja, so značilni predvsem za žarnogrobiščne oz.

[5] Rezultat radiokarbonske analize vzorca iz jarka vzhodno od ceste je 2840 ± 30BP, kar pri kalibraciji 2σ znaša razpon 1108–1099 cal. BC z 1,5-% verjetnostjo in 1090–917 cal. BC s 93,9-% verjetnostjo.

[6] Črešnar, Teržan 2014; Leghissa 2011; Leghissa 2014; Brezigar 2018; Brezigar, Klokočovnik 2018; Škvor Jernejčič, Leghissa, Brezigar 2022; Peterle Udovič 2007; Murgelj, Nadbath 2014; Svetličič, Turk, Turk 2024; Murgelj 2008; Murgelj 2013, Murgelj 2022.

[7] Murgelj 2013; 2022.

[8] Dular, Šavel, Tecco Hvala 2002.

[9] Murgelj 2013, 26, sl. 30a; Dular, Šavel, Tecco Hvala 2002, 145, 147, sl. 4: L1; 5: L6.

[10] Murgelj 2013, 26–27, sl. 30b: 3/2.

[11] Murgelj 2013, 28, sl. 30d: L9; glej tudi Dular, Šavel, Tecco Hvala 2002, 145, sl. 4: L2.

[12] Murgelj 2013, 34, sl. 30d: L8; primerjaj tudi s tipom L2 po Dularju za lonce z najdišča Oloris (Dular, Šavel, Tecco Hvala 2002, 145, sl. 4: L2).

[13] Murgelj 2013, 27–28, 34, sl. 30d: L10; 30e: L11.

[14] Murgelj 2013, 26–34.

zgodnjehalštatske komplekse,[15] vendar se pojavijo tudi v zgodnejših obdobjih. Najbližje zgodnejše analogije zanje predstavljajo najdbe iz bronastodobnega naselja Iška Loka na Ljubljanskem barju, ki je na podlagi primerjav datirano v čas Bd D/zgodnji Ha A.[16] Posode s fasetirano notranjo stranjo ustij so zastopane, čeprav zelo redko, tudi med gradivom iz Olorisa.[17] Fasetirana ustja so pogosta med gradivom z najdišč horizonta Rogoza-Orehova vas.[18] Na ljubljanskem in dobovskem žarnem grobišču so taka ustja datirana v stopnji Ha A2 in Ha B1. V manjšem številu se pojavljajo tudi pozneje, vse do 8. st. pr. n. št.[19]

Z dvema primeroma je zastopan tip lonca s stožčasto oblikovanim vratom, ki se na vrhu zaključi z ostro izvihanim ustjem (*t. 6*: 1,3). Primerjave takim loncem najdemo med lonci tipa L8 z najdišča Oloris.[20] Tovrstni tip lonca je primerljiv tudi z lonci horizonta Rogoza-Orehova vas.[21] Najdemo jih na najdiščih Dragomelj,[22] Rogoza[23] in Orehova vas.[24] Primerljivi so tudi z nekoliko mlajšimi lonci za shranjevanje z močno izvihanimi ustji, odkritimi v poznobronastodobni naselbini Ormož.[25]

Med skledami, odkritimi na naselju Kavci, najdemo sklede z ravnim robom ustja, analogne skledam tipa S1 (*t. 2*: 14),[26] in sklede z izihanim ustjem, primerljive skledam tipa S2, S3 in S6 (*t. 1*: 6; *2*: 3; *3*: 5).[27] Večina skled je bila v uporabi od konca Bd C do začetka Ha A1.[28] V naselju Repovnice so bili odkriti le odlomki skled z uvihanim ustjem, ki je v dveh primerih poševno nažlebljeno (*t. 3*: 14; *4*: 11; *5*: 5; *6*: 2). Sklede z uvihanim ustjem se pojavijo že v Bd D, uveljavijo pa se v stopnji Ha A in postanejo

Sl. 9: Repovnice pri Vodicah. Steklena jagoda.
Fig. 9: Repovnice near Vodice. Glass bead.

ena izmed najbolj razširjenih oblik.[29] Značilne in pogoste so tudi na poznobronastodobnih najdiščih in grobiščih, datiranih v Ha B. V uporabi so bile še v času starejše železne dobe.[30]

Tako na Kavcih kot na Repovnicah so bili odkriti primeri skodel z izvihanim ustjem in usločenim vratom, ki so primerljivi s tipom SK1 oz. SK1/2 (*t. 2*: 11; *5*: 2; *7*: 9).[31] Na podlagi madžarskih, slovenskih in hrvaških najdišč so datirane od konca Bd C do Ha A.[32]

Na Repovnicah je v eni izmed zgostitev odlomkov lončenine in kamnov ležalo več keramičnih fragmentov grobozrnate fakture, ki bi lahko pripadali prenosni peči z ravno odrezano stojno ploskvijo (*t. 8*: 1,6–10).

Med ročaji prevladujejo trakasti z večinoma blago sploščenim zaobljenim presekom (*t. 7*: 5,6). Zanimiv je odlomek ročaja, ki se zoži proti vrhu, odkrit na najdišču Repovnice (*t. 7*: 7). Taki ročaji so značilni za kaštelirsko kulturo Istre in Tržaškega Krasa, kjer se pojavijo že v zgodnji bronasti dobi ter so priljubljeni v srednji in pozni bronasti dobi.[33] Med kaštelirsko keramiko najdemo primerjave tudi za odlomek keramične posode z ročajem s polkrožno oblikovano nadročajno ploščo (*t. 9*: 16). Ta oblika se na območju Istre pojavi že v zgodnji bronasti dobi, večji razmah pa doživi v srednji bronasti dobi, ko se pojavi več različic.[34] Taki ročaji so ena izmed najbolj značilnih oblik kaštelirske kulture. Po predlogu

[15] Dular et al. 1991, 82–84; npr. t. 11: 3,4; 21: 2.
[16] Velušček 2005, 77, t. 5: 6,9.
[17] Dular, Šavel, Tecco Hvala 2002, 150, 159, 173, sl. 6: L13; 11: O18.
[18] Črešnar 2010, sl. 4: 41; Črešnar, Teržan 2014, 690.
[19] Dular 1993, 105.
[20] Dular, Šavel, Tecco Hvala 2002, sl. 5: L8; npr. T. 11: 7; 17: 11; 62: 2,3; glej tudi primerjave na najdiščih Podsmreka in Kalnik – Igrišče pri Murgelj 2013, npr. G42, G360, G376, G873, G898; Vrdoljak 1994, 36, t. 12: 1; Karavanić, Kudelić 2011, 21; t. 2: 2,3; 4: 1.
[21] Črešnar, Teržan 2014, 690.
[22] Turk, Svetličič, Pavlovič 2022, npr. G470, G554, G790, G917 itd.
[23] Črešnar 2010, sl. 15: L5/G416.
[24] Grahek 2015, 36, sl. 29: L8a.
[25] Lamut 1988–1989, 3: 5; 9: 19; Dular, Tomanič Jevremov 2010, sl. 88: L1, L3, L4.
[26] Murgelj 2013, 21.
[27] Murgelj 2013, 21; Murgelj 2022, sl. 5.
[28] Murgelj 2013, 21; Murgelj 2022, 55–57.
[29] Črešnar, Teržan 2014, 691; glej tudi Črešnar 2010, sl. 4. 35; 8: Sz3.
[30] Črešnar 2010, 24, npr. sl. 8: Sz3b.
[31] Murgelj 2013, 23.
[32] Murgelj 2013, 23, sl. 29a: SK 1/2.
[33] Hellmuth Kramberger 2017a, 244–248, sl. 215; Čović 1983, 127, t. XIV: 4,6–7; Lonza 1977, t. II: 3–7,8–11; 5: 1,3,5; Cardarelli 1983, t. 18: 111; Zendron 2017, sl. 114.
[34] Borgna et al. 2018, 83–84.

Vzorec / Sample	Št. lab. vzorca / No. lab. sample	SE / SU	^{14}C starost / ^{14}C age	Kalibriran datum / Calibrate date (2σ – 95,4 %)
Kavci/vz2001	Poz-58814	2027 (jama za kol / posthole)	3350 ± 30 BP	1737 (5,4 %) 1715 cal. BC 1695 (76,8 %) 1600 cal. BC 1586 (13,2 %) 1534 cal. BC
Rep 13/VZ 1044	Poz-58831	1432 (objekt 1, jama za kol / structure 1, posthole)	2920 ± 35 BP	1218 (95,4 %) 1011 cal. BC
Rep 13/VZ 1020	Poz-58833	1193 (objekt 5, jama za kol / structure 5, posthole)	2970 ± 30 BP	1281 (94,8 %) 1076 cal. BC 1065 (0,6 %) 1058 cal. BC
Rep 13/VZ 1023	Poz-58834	1239 (jama / pit)	2835 ± 30 BP	1107 (0,6 %) 1102 cal. BC 1087 (94,8 %) 911 cal. BC
Rep 13/VZ 1030	Poz-58835	1265 (jarek vzh. od ceste / ditch east of the road)	2840 ± 30 BP	1108 (1,5 %) 1099 cal. BC 1090 (93,9 %) 917 cal. BC

Sl. 10: Kavci in Repovnice pri Vodicah. Seznam radiokarbonsko datiranih bronastodobnih vzorcev.
Fig. 10: Kavci and Repovnice near Vodice. List of the radiocarbon dated Bronze Age samples.

tipokronološkega razvoja tovrstnih ročajev sodi ročaj z Repovnic med oblike, ki so značilne za obdobje srednje in mlajše bronaste dobe.[35] Med držaji, ki kažejo na vplive oziroma stike s kaštelirsko kulturo, so tudi upognjeni jezičasti držaji z odtisom prsta na sredini, ki so bili odkriti tako v naselju Kavci kot Repovnice (*t. 1*: 16; *2*: 7–8; *7*: 8; *9*: 10). Spadajo namreč med značilne prvine kaštelirske keramike na Tržaškem in v Istri, kjer so pogosto upognjeni rahlo navzgor.[36] V slovenskem prostoru jim najdemo najboljše primerjave med gradivom srednje- in mlajšebronastodobnih najdišč Posočja,[37] pogosti so na sočasnih najdiščih v osrednji Sloveniji, med drugim Medvode – Svetje, Šmartno pod Šmartno goro in Podrečje pri Viru,[38] redkejši pa na vzhodnejših najdiščih, kot je Oloris pri Dolnjem Lakošu.[39]

Od okrasa je na obeh najdiščih najbolje zastopan okras vodoravnega in navpičnega rebra. Ta je lahko bodisi gladek bodisi razčlenjen z odtisi prstov, s ščipanjem in z odtisi topega predmeta ter se pojavlja tako nad največjim obodom kot pod njim (*t. 1*: 2–3,7,9; *2*: 9–10; *3*: 2; *5*: 1,5–6; *6*: 6; *7*: 2–3; itd.). Takšen okras je časovno neobčutljiv, saj se pojavlja od bakrene pa vse do železne dobe.[40] Nekaj primerov je okrašenih s kombinacijo vodoravnih in poševnih reber ter z motivom girland (*t. 7*: 13; *8*: 8–10). Primerjave tovrstnemu motivu najdemo predvsem na najdiščih horizonta Oloris-Podsmreka ter tudi v okviru kaštelirske kulture srednje in mlajše bronaste dobe.[41] Le na najdišču Kavci so zastopane tudi bradavice, obdane s kaneluro (*t. 1*: 8,15; *2*: 2). Tak način okrasa je močno razširjen v srednji bronasti dobi na Madžarskem, od koder se je razširil na območje Slavonije, Moravske in v Slovenijo, poznata pa ga tudi Istra in severna Italija. V Sloveniji srečamo takšno vrsto okrasa na najdiščih Krka, Žlebič, Korinjski hrib nad Velikim Korinjem, Brinjeva gora in Oloris pri Dolnjem Lakošu. Po analogijah lahko njegov pojav datiramo od srednje bronaste dobe do začetka pozne bronaste dobe oz. od Bd B1 do Bd D.[42] Z redkimi primeri je zastopano še okraševanje z metličenjem, vrezovanjem, žlebljenjem in nanašanjem barbotina.

V naselju Repovnice je bila v prazgodovinski plasti odkrita tudi majhna zelena steklena jagoda

[35] Borgna et al. 2018, 83–84, sl. 6: II–V.

[36] Borgna et al. 2018, sl. 5; glej tudi Lonza 1977, 70–71 (presa a linguetta con impressione centrale), t. III: 17–19; Lonza 1981, t. 11: 2–4,7; 17: 3; Maselli Scotti (ur.) 1997, t. 1: 10; Flego, Rupel 1993, 76; Hellmuth Kramberger 2017a, 259, sl. 226; Hellmuth Kramberger 2017b, t. 33: 1; 76: 2,3; 102: 3, itd.

[37] Svoljšak 1988–1989, t. 2: 4,7,10,11 (Gradišče nad Ajdovščino); 3: 1 (Gojače); 6: 8,12 (Most na Soči); Knavs, Mlinar 2005, t. 5: 11.

[38] Leghissa 2011, 128, 129, sl. 72: Dr1b; Peterle Udovič 2007, t. 3: 3a; 4: 4a; Horvat 2019, 36–37, sl. 33: G19–G20.

[39] Dular, Šavel, Tecco Hvala 2002, t. 5; 21.

[40] Glej npr. Korošec, Korošec 1969, t. 63: 1,5; 65: 4,5; Dular et al. 1991, 82; Velušček (ur.) 2004, 210, sl. 4.2.16: O17–O18; Tomažič, Olić. 2009, 34; Leghissa 2011, 143, 144; Dular 2013, 47; sl. 14: O1–O3, itd.

[41] Glej npr. Leghissa 2011, 140–141, sl. 75: O3 in O4 (z apliko), 88; glej tudi Leghissa 2014, sl. 19.7.2; Sokol 1988–1989, t. 3: 3; Dular, Šavel, Tecco Hvala 2002, sl. 38: 9; Kerman 2014, 168, sl. 7.4.10: 1; 7.4.15; Murgelj 2013, sl. 33: O12, O15, O16; Tomažič, Olić 2009, 31, npr. G118; Strmčnik-Gulič 1988–1989, t. 3: 3,4; Dular, Šavel, Tecco Hvala 2002, sl. 11: O6 in O8; npr. t. 32: 2; Sakara Sučević 2012, 170, t. 38: 558, itd.

[42] Murgelj 2008, 52–54; Murgelj 2013, 37.

(*sl. 9*). Steklene jagode so redka najdba v kontekstih bronastodobnih naselbin.[43] Jagoda z Repovnic je po obliki najbolj podobna jagodi, odkriti na najdišču Kamna Gorica.[44]

Z najdišča Medvode – Svetje je znana manjša modra steklena jagoda sodčaste oblike z belo spiralo, ki je najverjetneje bronastodobni import iz Frattesine v severni Italiji, medtem ko z najdišča Trata pri Škofji Loki izvira zeleno modrikasta jagoda, ki kaže podobnosti s steklenimi proizvodi z vzhodnosredozemskega ali celo mezopotamskega območja.[45]

Med kamnitimi najdbami je nekaj kronološko neobčutljivih kosov, kot so deli brusov, kremenovi odbitki in retuširano orodje (npr. *t. 3*: 13; *5*: 7–8; *9*: 13). Na Repovnicah izstopa predvsem kamniti predmet, ki ima na eni strani vdelan delno ohranjen kalup za vlivanje (verjetno sekirice), na drugi pa sledove ostrenja sekir ali pa morda kalup za vlivanje igel (*t. 4*: 8). Kamnite kalupe, tudi večstranske, poznamo npr. iz prazgodovinske naselbine Podgorica, kjer so datirani v čas med 12. in 10. st. pr. n. št.,[46] ter iz poznobronastodobnega in starejšeželeznodobnega naselja Ormož.[47]

Na Kavcih je bil najden tudi votli uliti bronasti predmet lečastega preseka, ki je na obeh straneh okrašen z vodoravnimi žlebovi (*t. 3*: 6). Po preseku je še najbolj podoben žarnogrobiščnim okovom nožnic mečev.[48] Najboljša primerjava so štirje, sicer neokrašeni, okovi nožnice meča tipa E, različice 3 po Kemenczeiju iz drugega depoja Celldömölk-Sághegy. Ta je datiran v Ha B2.[49] V njem je tudi spodnji del nožnice meča, okrašene s pasovi gostih vodoravnih poglobljenih črt (širina od 3,7 do 4,5 cm).[50] Podobno okrašen je še 3,7 cm širok okov srednjega dela nožnice meča iz groba 125 s parcele Gombač na nekropoli Brežec pri Škocjanu.[51] Najboljše primerjave za meč najdemo med primerki, ki so sorodni mečem tipa Contigliano na Apeninskem polotoku, datiranim v mlajšo žarnogrobiščno dobo (10.–9. st. pr. n. št.).[52]

Radiokarbonske datacije

Iz obeh naselij je bilo analiziranih več vzorcev oglja. Analize so bile opravljene v Poznanju (Poznań Radiocarbon Laboratory). Kalibracija je bila opravljena s spletnim programom Oxcal (v4.4.4). V čas bronaste dobe sodi pet datacij, štiri z Repovnic in ena z najdišča Kavci (*sl. 10, 11*).

ZAKLJUČNA DISKUSIJA

Z arheološkimi izkopavanji na najdiščih Kavci in Repovnice pri Vodicah sta bili odkriti do zdaj neznani prazgodovinski nižinski naselbini na Kranjskem polju, ki ju na podlagi najdb in rezultatov radiokarbonskih analiz datiramo v čas srednje bronaste dobe, tj. Bd B–C (Kavci), ter v mlajšo in na začetek pozne bronaste dobe, Bd D–Ha B1 (Repovnice). Na obeh najdiščih, predvsem pa na Kavcih, so naselbinske ostaline slabo ohranjene. Verjetno gre pri obeh za robni območji ene prazgodovinske naselbine ali pa za naselbino zelo razpršenega tipa.

Naselbinski ostanki na najdišču Kavci kažejo zelo redko poseljenost. Posamezni objekti so med seboj precej oddaljeni. Njihove ostanke lahko na podlagi najdb datiramo v čas Bd B1–B2 oz. 16.–15. st. pr. n. št. pa vse do Bd C–D oz. 14.–13. st. pr. n. št. To potrjuje tudi radiokarbonska datacija vzorca oglja iz ene izmed jam (1736–1712 cal. BC; 1695–1601 cal. BC, 1594–1531 cal. BC).

Na najdišču Repovnice so bile naselbinske ostaline zgoščene v vzhodnem delu raziskanega območja, tj. na najvišjem delu izkopnega polja. Največ je bilo odkritih jam za kole, te nam je uspelo povezati v pet stavb pravokotnih oblik, katerih širina je znašala od 3,2 do 4,6 m, dolžina pa od 4,2 do 9 m. Repovniške bronastodobne hiše so po dimenzijah in obliki podobne tistim na najdišču Medvode – Svetje in Trata pri Škofji Loki.[53] Zdi se, da so hiše na Repovnicah, podobno kot na najdišču Medvode – Svetje, postavljene v gručah, kar bi lahko nakazovalo, da gre za gospodarsko-kmetijske enote. Tako razporejenost najdemo tudi na naselbini Kamna Gorica, kjer

[43] Leghissa et al. 2023.

[44] Svetličič, Turk, Turk 2024, 59–60; na podlagi rezultatov analiz PIXE in PIGE naj bi bila modra jagoda iz Kamne Gorice starejšeželeznodobni infiltrat v bronastodobno plast (Leghissa et al. 2023, 441). Za natančnejšo opredelitev jagode z Repovnic bodo potrebne nadaljnje analize.

[45] Leghissa et al. 2023, 441–442.

[46] Vojakovič, Novšak 2022, 63–64, 66; G101.

[47] Dular, Tomanič Jevremov 2010, 77, sl. 92.

[48] Harding 1995, t. 45: A12, A13, A17, A23.

[49] Kemenczei 1988, 69, t. 41: 37; Mozsolics 2000, 37–39; t. 17: 2.

[50] Kemenczei 1991, 59, t. 58: 246.

[51] Harding 1995, 60, t. 25: 204.

[52] Peroni 1970, 74–77, t. 26: 183–186, 188, 189.

[53] Leghissa 2011; Leghissa 2014; Škvor Jernejčič, Leghissa, Brezigar 2022.

pa so bile hiše nekoliko manjših velikosti,[54] in na naselbini Rogoza.[55]

Poleg jam za kole so bile na Repovnicah odkrite še različne jame drugih namembnosti. Na podlagi najdb in radiokarbonskih datumov je naselbina na Repovnicah nekoliko mlajša od najdišča Kavci, saj sodi v mlajšo bronasto dobo oz. v pozno bronasto dobo, v obdobje Bd D–Ha A, morda celo do Ha B1.

Med najbolj presenetljiva odkritja z Repovnic sodi ostanek ceste. Ta je potekala v smeri SV–JZ. Na podlagi izključno prazgodovinskih najdb na cestišču, v zasutjih jarkov ter sedimentih, ki so prekrivali del ceste, jo datiramo v mlajšo bronasto dobo, sočasno z odkritimi naselbinskimi ostalinami. Na območju današnje Gorenjske so bili odkriti ostanki prazgodovinskih komunikacij tudi na bronastodobnih najdiščih Dragomelj, Podrečje pri Viru in Medvode – Svetje.[56] Na najdišču Dragomelj sta bila odkrita vzporedna jarka, ki pa sta med seboj bistveno bolj oddaljena kot obcestna jarka v Repovnicah, tj. med 2,5 in 3,5 m.[57] Podobna vzporedna jarka sta bila odkrita tudi na najdišču Podrečje pri Viru, ki sodi v bronasto dobo.[58] Na najdišču Medvode – Svetje je bila odkrita ravna linija kamnov, ki je potekala v smeri S–J in je merila v širino ponekod do približno 3,2 m.[59] Ena izmed možnih interpretacij je, da gre za del prazgodovinske tlakovane poti.[60] Prazgodovinska pot z Repovnic je med naštetimi najožja, je pa razmeroma dobro ohranjena.

Na podlagi kulturološko-kronološke analize odkritih najdb sta najdišči Kavci in Repovnice primerljivi predvsem z najdišči, opredeljenimi v okvir horizonta Oloris-Podsmreka.[61] To so npr. Medvode – Svetje, Kamna Gorica in Podrečje pri Viru, ki so geografsko najbližja, ter bolj oddaljeni Podsmreka pri Višnji Gori in Oloris pri Dolnjem Lakošu.[62] Začetki omenjenega horizonta sežejo že v 16. st. pr. n. št., do njegovega zatona pa pride v 13.–12. st. pr. n. št., torej od Bd B2 do Bd D/Ha A1.[63] Sočasno z zatonom horizonta Oloris-Podsmreka se poraja naslednji horizont Rogoza-Orehova vas, ki po radiokarbonskih datacijah zaobjame čas od približno 13. do začetka 10. st. pr. n. št.[64]

Na obeh najdiščih, predvsem na Repovnicah, so tudi najdbe, ki kažejo na morebitno obljudenost širšega prostora še na začetku pozne bronaste dobe. Taki so na primer okov nožnice s Kavcev ter fasetiran okras na loncih in skledah z uvihanim ustjem z Repovnic. Predvsem slednje najdišče bi lahko po rezultatih radiokarbonskih analiz in nekaterih najdbah vzporejali tudi s horizontom Rogoza-Orehova vas (*sl. 11*), vendar ločitev v dve fazi na podlagi ohranjenih ostankov ni mogoča. Kaže, da imamo na najdišču Repovnice opravka z naselbino, ki je nastala na prehodu horizonta Oloris-Podsmreka v horizont Rogoza-Orehova vas, to je okvirno na prehodu iz 13 v 12. st. pr. n. št. Zato imamo med keramičnim gradivom najdbe, ki so bolj primerljive s tipičnim repertoarjem horizonta Oloris-Podsmreka, hkrati pa imamo že nekaj novih tipov, kot so lonci z močno izvihanimi ustji in fasetiranimi ustji ter sklede z uvihanimi ustji, ki predstavljajo novosti sledečega horizonta Rogoza-Orehova vas.

Pomenljivo je, da imamo na Kavcih za začetek horizonta Oloris-Podsmreka izredno zgodnjo radiokarbonsko datacijo (17.–16. st. pr. n. št.). Tako zgodnje datacije za omenjeni horizont najdemo tudi drugod, med geografsko najbližjimi na primer v Kamni Gorici in na najdišču Medvode – Svetje (*sl. 11*). Iz Kamne Gorice sodita najstarejši dataciji celo v razpon 18.–16. st. pr. n. št. in kažeta na prvo fazo poselitve te naselbine z zemljankami.[65] Na najdišču Medvode – Svetje izvira najstarejša datacija iz večje jame, ki je bila opredeljena kot odpadna jama. V 12. in 11. st. pr. n. št. pa so opredeljene hiše s stojkami, podobne tistim na najdišču Repovnice.[66] Čeprav datacije s Kavcev ne moremo korelirati na natančnejšo naselbinsko strukturo (izvira namreč iz manjše jame za kol),

[54] Svetličič, Turk, Turk 2024.

[55] Črešnar 2010, 70.

[56] Turk, Svetličič, Pavlovič 2022; Horvat 2019; Žorž, Leghissa 2010; Škvor Jernejčič, Leghissa, Brezigar 2022. Z območja Dolenjske je poznana prazgodovinska tlakovana pot, odkrita na najdišču Požarnice pri Družinski vasi, ki je bila na podlagi stratigrafskih odnosov in redkih najdb opredeljena v čas starejše železne dobe (Tica 2003, 227).

[57] Turk, Svetličič, Pavlovič 2022, 49–52, sl. 57.

[58] Horvat 2019, 29; sl. 17 in 29.

[59] Žorž, Leghissa 2011, 22.

[60] Žorž, Leghissa 2011; Škvor Jernejčič, Leghissa, Brezigar 2022.

[61] Črešnar, Teržan 2014.

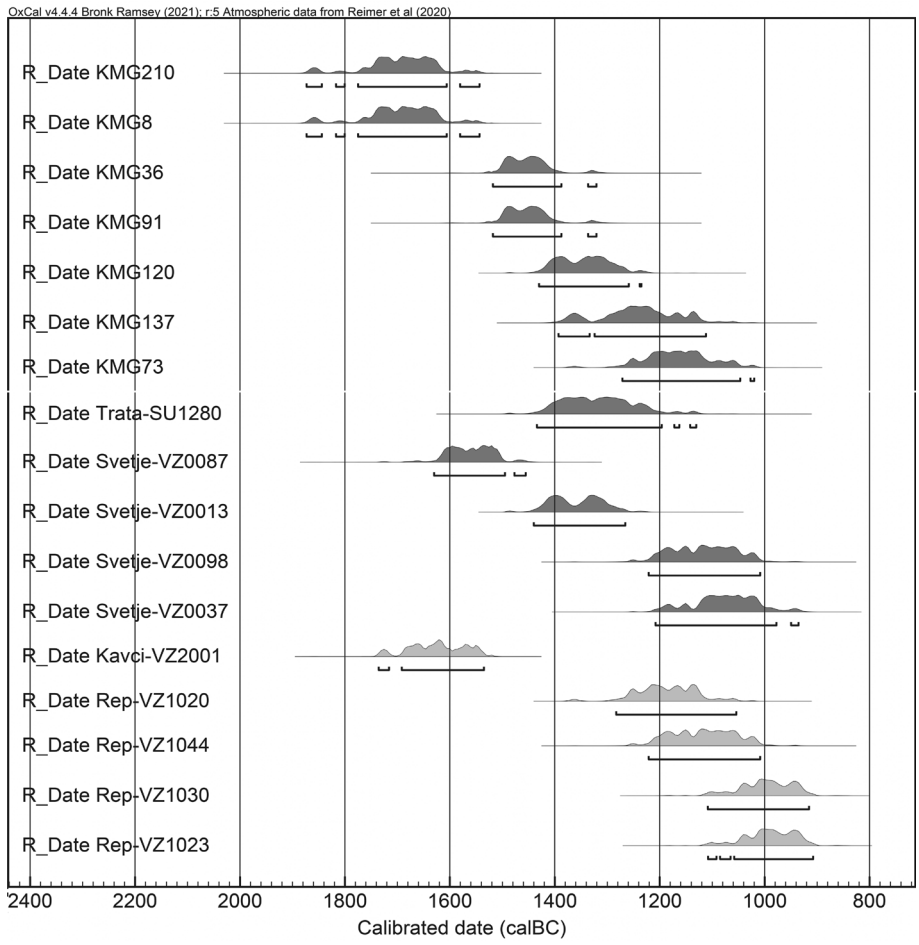
[62] Črešnar, Teržan 2014; Leghissa 2014; Svetličič, Turk, Turk 2024; Horvat 2019; Murgelj 2013; Dular, Šavel, Tecco Hvala 2002.

[63] Teržan 2010; Črešnar, Teržan 2014, 687; Škvor Jernejčič 2020, 450; Škvor Jernejčič, Leghissa, Brezigar 2022, 94–96, sl. 2.

[64] Črešnar, Teržan 2014, 693.

[65] Svetličič, Turk, Turk 2024, 64.

[66] Leghissa 2014, 334–343.

Sl. 11: Izbor radiokarbonskih datacij z bronastodobnih najdišč na območju gorenjske in osrednjeslovenske regije. Svetlo sivo so predstavljene datacije najdišč Kavci in Repovnice pri Vodicah (po Svetličič, Turk 2024; Škvor Jernejčič, Leghissa, Brezigar 2022; Leghissa 2014).
Fig. 11: Selection of radiocarbon dates from Bronze Age sites in the Gorenjska and Central Slovenia regions. Light gray represents the dates from sites Kavci and Repovnice near Vodice. (after Svetličič, Turk 2024; Škvor Jernejčič, Leghissa, Brezigar 2022; Leghissa 2014).

KMG = Kamna Gorica, Trata = Trata pri Škofji Loki / Trata near Škofja Loka, Svetje = Medvode – Svetje, Rep = Repovnice

se pridružuje radiokarbonskim datacijam,[67] ki nakazujejo zgodnejši začetek horizonta Oloris-Podsmreka.[68]

Med najdbami s Kavcev in Repovnic so tudi takšne, ki kažejo tesno povezanost tega območja s severnojadranskim prostorom, s kaštelirsko kulturo. Med njimi so značilni jezičasti držaji z odtisom prsta, trikotni ročaji in ročaji z nadročajno ploščo. Podobne elemente, ki odražajo vplive oziroma stike z območjem kaštelirske kulture, najdemo tudi drugod na območju današnje Gorenjske in osrednje Slovenije, na primer na najdiščih Medvode – Svetje, Šmartno, Podrečje pri Viru in Kamna Gorica ter na najdiščih na Ljubljanskem barju in v Logatcu.[69] Območje Gorenjske in osrednje Slovenije predstavlja stičišče med vzhodno Slovenijo, kjer prevladuje kulturno-časovni horizont Oloris-Podsmreka, in zahodnim delom, kjer je bila razširjena kaštelirska kultura. Elementi tako vzhodne kot zahodne kulturne sfere se v časovnem razponu srednje in mlajše bronaste dobe prepletajo in tvorijo svojevrsten izraz bronastodobnih skupnosti.

[67] Poleg datacij iz Kamne Gorice in z najdišča Medvode – Svetje so na primer še datacije iz prekmurskega naselja Pod Kotom – sever pri Krogu (Kerman, Kavur 2011, 29–34).

[68] Glej nazadnje Škvor Jernejčič 2020 in Škvor Jernejčič, Leghissa, Brezigar 2022.

[69] Glej npr. v Leghissa 2011; Leghissa 2014; Peterle Udovič 2007; Horvat 2019; Svetličič, Turk, Turk 2024; Murgelj v tem AV; Gaspari 2008, 64; Puš 1988–1989; Olić 2006.

KATALOG NAJDB

Najdbe hrani Mestni muzej Ljubljana. V katalogu so navedene le preliminarne številke, ki so bile določene v času poterenske obdelave gradiva (PN in PON). Pri opisu oblikovnih in tehnoloških značilnostih smo se oprli na smernice Milene Horvat.[1] Pri keramičnih najdbah so po vrsti podani podatki o načinu obdelave površine (groba oz. hrapava površina – brisanje; gladka površina – glajenje; spolirana površina – poliranje), lončarski glini (zelo fino zrnata – zrna velikosti do 0,25 mm; fino zrnata – zrna velikosti od 0,26 do 0,5 mm; drobno zrnata – zrna velikosti od 0,51 do 2,0 mm; grobo zrnata – zrna velikosti od 2,01 do 3,0 mm; zelo grobo zrnata – zrna velikosti nad 3,01 mm), načinu žganja (oksidacijsko, nepopolno oksidacijsko, redukcijsko, nepopolno redukcijsko, itd.) ter o barvi površine (zgolj opisno, v primeru različne barve sta posamezno podani tudi barva notranje in zunanje površine) in okrasu. Najdbe so risale Ida Murgelj (Kavci), Nataša Grum in Tamara Korošec (Repovnice).

Okrajšave / Abbreviations:
odl. – odlomek / fragment
pr. – premer / diameter
ohr. dol. – ohranjena dolžina / preserved lenght
ohr. šir. – ohranjena širina / preserved width
viš. – višina / height
rek. – rekonstruiran / reconstructed
nv. – največji / maximum
SE – stratigrafska enota / stratigraphic unit
Sek. – sektor / sector
kv. – kvadrant / square
PN – posebna najdba / special find
PON – številka seznama popisa najdb / inventory list number

[1] Horvat 1999.

Tabla 1
Kavci

1. Odl. ustja lonca; brisana; drobno zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj svetlo rjava, znotraj temno rjava. Pr. ustja 15,5 cm, viš. 2 cm. SE 1154; Sek. 1; kv. A36.
2. Odl. posode; brisana; drobno zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj rdečkasto rjava, znotraj temno rjava; aplicirano vodoravno razčlenjeno rebro. Pr. vratu 14 cm, viš. 3,8 cm. SE 1154; Sek. 1; kv. A38.
3. Odl. posode; brisana; drobno zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj in znotraj svetlo rjava; aplicirano vodoravno razčlenjeno rebro. Ohr. dol. 4 cm, ohr. šir. 4,4 cm. SE 1154; Sek. 1; kv. A36.
4. Odl. posode; brisana; grobo zrnata; redukcijsko; zunaj in znotraj črno rjava; aplicirana linija bradavic. Ohr. dol. 3,6 cm, ohr. šir. 3,4 cm. SE 1154; Sek. 1; kv. B37.
5. Odl. lonca; brisana; drobno zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj in znotraj rdečkasto rjava; aplicirano vodoravno in navpično razčlenjeno rebro. Ohr. dol. 3,6 cm, ohr. šir. 3,4 cm. SE 1159; Sek. 1; kv. A36.
6. Odl. ustja sklede; brisana; drobno zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj svetlo rjava, znotraj temno rjava. Ohr. dol. 4,3 cm, ohr. šir. 6,5 cm. SE 1150; Sek. 1; kv. A30; PN 1169.
7. Odl. lonca; brisana; grobo zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj svetlo rjava, znotraj temno rjava; aplicirano vodoravno razčlenjeno rebro z držaji. Pr. nv. oboda 39,3 cm, viš. 11,4 cm. SE 1150; Sek. 1; kv. A28; PN 1180
8. Odl. lonca; brisana; drobno zrnata; redukcijsko; zunaj in znotraj temno rjava; bradavica obdana s kaneluro. Ohr. dol. 2,5 cm, ohr. šir. 3,5 cm. SE 1150; Sek. 1; kv. A28; PN 1175.
9. Odl. posode; brisana; grobo zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj in znotraj svetlo rjava; aplicirano vodoravno rebro. Ohr. dol. 4,5 cm, ohr. šir. 6,5 cm. SE 1150; Sek. 1; kv. A30; PN 1138.
10. Odl. dna posode; brisana; grobo zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj rdečkasto rjava, znotraj temno rjava. Pr. dna 7,5 cm, viš. 4,4 cm. SE 1150; Sek. 1; kv. A30; PN 1131.
11. Odl. ustja pithosa; brisana; grobo zrnata; redukcijsko; zunaj in znotraj temno rjava. Pr. ustja 31,5 cm, viš. 3,8 cm. SE 1160; Sek. 1; kv. A30; PN 1207.
12. Odl. ustja lonca; brisana; drobno zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj rjava, znotraj črno rjava. Pr. ustja 31,5 cm, viš. 3,8 cm. SE 1160; Sek. 1; kv. A30.
13. Odl. ustja lonca; brisana; drobno zrnata; redukcijsko; zunaj in znotraj črno rjava; trda. Ohr. dol. 3,5 cm, ohr. šir. 3,9 cm. SE 1160; Sek. 1; kv. A29.
14. Miniaturna posodica; glajena; drobno zrnata; redukcijsko; zunaj in znotraj črno rjava. Pr. ustja 6 cm, pr. dna 3,6, viš. 5,8 cm. SE 1160; Sek. 1; kv. A30; PN 1203.
15. Odl. posode; brisana; fino zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj rjava, znotraj sivo rjava; bradavica obdana s kaneluro. Ohr. dol. 6,2 cm, ohr. šir. 3,9 cm. SE 1160; Sek. 1; kv. A30; PN 1208.
16. Odl. posode z jezičastim držajem; brisana; grobo zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj rdečkasto rjava, znotraj temno rjava; odtisi prstov na vodoravnem držaju. Ohr. dol. 6,5 cm, ohr. šir. 7 cm. SE 1160; Sek. 1; kv. A30; PN 1204.

Tabla 2
Kavci

1. Odl. ustja lonca; brisana; drobno zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj svetlo rjava, znotraj temno rjava. Ohr. dol. 4 cm, ohr. šir. 3,3 cm. SE 1044; Sek. 1; kv. B20.
2. Odl. posode; brisana; fino zrnata; oksidacijsko; zunaj in znotraj svetlo rjava; bradavica obdana s kaneluro. Ohr. dol. 4 cm, ohr. šir. 3,3 cm. SE 1044; Sek. 1; kv. A21; PN 1121.
3. Odl. sklede; glajena; drobno zrnata; redukcijsko; zunaj in znotraj črno rjava. Pr. nv. oboda 30 cm, viš. 5 cm. SE 1044; Sek. 1; kv. B20.
4. Odl. ustja lonca; brisana; grobo zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj rdečkasto rjava, znotraj črno rjava; odtis prsta na robu ustja ter aplicirano nav-

pično razčlenjeno rebro. Ohr. dol. 6,3 cm, ohr. šir. 4,7 cm. SE 1031; Sek. 1; kv. C21.
5. Odl. ustja lonca; glajena; drobno zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj in znotraj svetlo rjava. Ohr. dol. 4,8 cm, ohr. šir. 5,4 cm. SE 1031; Sek. 1; kv. C21.
6. Odl. ustja lonca; brisana; drobno zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj svetlo rjava, znotraj črno rjava. Ohr. dol. 3,5 cm, ohr. šir. 2,3 cm. SE 1031; Sek. 1; kv. A21.
7. Odl. lonca; brisana; drobno zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj in znotraj rdečkasto rjava; odtis prsta na vodoravnem držaju. Pr. nv. oboda 25,1 cm, viš. 6 cm. SE 1031; Sek. 1; kv. C21; PN 1021.
8. Odl. posode; brisana; drobno zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj in znotraj svetlo rjava; vodoraven držaj. Ohr. dol. 3,8 cm, ohr. šir. 5,7 cm. SE 1031; Sek. 1; kv. B19; PN 1020.
9. Odl. posode; brisana; grobo zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj rdečkasto rjava, znotraj temno rjava; vodoraven držaj ter aplicirano vodoravno razčlenjeno rebro. Ohr. dol. 4,4 cm, ohr. šir. 7,8 cm. SE 1031; Sek. 1; kv. B20; PN 1017.
10. Odl. posode; brisana; fino zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj svetlo rjava, znotraj črno rjava; aplicirano vodoravno razčlenjeno rebro. Ohr. dol. 2,8 cm, ohr. šir. 2,5 cm. SE 1031; Sek. 1; kv. B18; PN 1108.
11. Odl. ustja skodele; brisana; fino zrnata; oksidacijsko; zunaj in znotraj rdečkasto rjava. Pr. 10 cm, viš. 3,5 cm. SE 1031; Sek. 1; kv. A18.
12. Odl. ustja lonca; brisana; grobo zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava; aplicirano navpično razčlenjeno rebro. Ohr. dol. 4,6 cm, ohr. šir. 3,9 cm. SE 1012; Sek. 1; kv. C19.
13. Odl. ustja lonca; glajena; fino zrnata; redukcijsko; zunaj in znotraj temno rjava; trda. Ohr. dol. 3,4 cm, ohr. šir. 3,1 cm. SE 1012; Sek. 1; kv. C19.
14. Odl. ustja sklede; brisana; grobo zrnata; oksidacijsko; zunaj in znotraj svetlo rjava. Pr. ustja 19,7 cm, viš. 4,9 cm. SE 1012; Sek. 1; kv. C21.
15. Odl. ustja in ostenja noge pokrovčka; brisana; drobno zrnata; oksidacijsko, v končni fazi redukcijsko; zunaj in znotraj temno rjava. Pr. ustja 9,8 cm, viš. 2,8 cm. SE 1012; Sek. 1; kv. C21; PN 1008.
16. Odl. posode; brisana; grobo zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj rdečkasto rjava, znotraj temno rjava; odtisi prstov na vodoravnem držaju. Ohr. dol. 6,4 cm, ohr. šir. 8,7 cm. SE 1012; Sek. 1; kv. A18; PN 1068.
17. Odl. posode; zunaj in znotraj rdečkasto rjava; brisana; drobno zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; vodoraven držaj. Ohr. dol. 2,7 cm, ohr. šir. 3,8 cm. SE 1012; Sek. 1; kv. C21.
18. Odl. posode; brisana; drobno zrnata; redukcijsko; zunaj in znotraj temno rjava; bradavica. Ohr. dol. 3,8 cm, ohr. šir. 4,3 cm. SE 1012; Sek. 1; kv. C20; PN 1011.

Tabla 3
Kavci
1. Odl. ustja lonca; brisana; grobo zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava. Ohr. dol. 3 cm, ohr. šir. 3,5 cm. SE 1078; Sek. 1; kv. A18.
2. Odl. posode; brisana; drobno zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj in znotraj svetlo rjava; aplicirano vodoravno razčlenjeno rebro. Pr. nv. oboda 22 cm, viš. 4,4 cm. SE 2001; Sek. 2; kv. B56.
3. Odl. ročaja posode; brisana; fino zrnata; redukcijsko; zunaj in znotraj črno rjava; bradavičast izrastek/protom. Ohr. dol. 2,2 cm, ohr. šir.2 cm. SE 2001; Sek. 2; kv. A61.
4. Odl. bikoničnega vretenca iz svetlo rjave gline in temno rjavimi lisami po celotni površini. Pr. 4 cm. SE 2007; Sek. 2; kv. C56; PN 2023.
5. Odl. ustja sklede; glajena; drobno zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava. Pr. ustja 27,7 cm, viš. 4,7 cm. SE 1000; Sek. 1; kv. C22.
6. Odl. bronastega okova nožnice. Ohr. dol. 3,6 cm, ohr. šir. 4 cm. SE 1000; Sek. 1; kv. C26; PN 1001.

Repovnice
7. Odlomki lonca; glajena; drobno zrnata, vsebuje redka zrnca večjih velikosti; nepopolno redukcijsko; zunaj in znotraj temno siva. Rek.v. 19,1 cm; rek.pr.u. 20,2 cm; pr.d. 12,3 cm. SE 1009; Sek. 2; kv. D40; PN 1011/1.
8. Odl. ustja lonca; glajena; drobno zrnata; nepopolno redukcijsko; zunaj temno siva in rjava, znotraj temno siva. V. ohr. 5,5 cm; pr.u. 24 cm. SE 1009; Sek. 2; kv. D40; PN 1011/2.
9. Odl. ustja lonca; glajena; drobno zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj oranžno rjava. V. ohr. 4,9 cm; nv. šir. 4,8 cm. SE 1014; Sek. 2; kv. D34; PN 1025.
10. Odl. posode z odlomljenim trakastim ročajem; glajena; drobno zrnata lončarska masa/fina; način žganja: oksidacijsko; zunaj in znotraj rumeno rjava. V. ohr. 3,3 cm; nv. šir. 4 cm. SE 1086 (1. reženj); Sek. 2; kv. C46; PN 1072.
11. Odl. ustja lonca; glajena; grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava. V. ohr. 5 cm; nv. šir. 5,6 cm. SE 1014 (1. reženj); Sek. 2; kv. D35; PN 1086.
12. Odl. posode; glajena; zrnavost mase: fina; redukcijsko; zunaj in znotraj temno siva; metličenje. V. ohr. 2,8 cm; šir. 3,2 cm. SE 1014 (1. reženj); Sek. 2; kv. E36; PN 1087.
13. Kremenovo retuširano orodje. Dol. 2,8 cm; šir. 1,9 cm. SE 1014 81. reženj); Sek. 2; Kv. E33; PN 1023.
14. Odl. sklede s poševno nažlebljenim uvihanim robom ustja; glajena; fino zrnata; nepopolno redukcijsko; zunaj zelo temno sivo rjava, temno rjava, znotraj temno rjava. V. ohr. 3 cm; šir. 4 cm. SE 1379 (1. reženj); Sek. 3; kv. E61; PN 1097.

Tabla 4
Repovnice
1. Odl. lonca z jezičastim držajem; glajena; drobno zrnata; nepopolno oksidacijsko, v končni fazi dimljenje; zunaj rjava in zelo temno rjava, znotraj rjava; aplicirano vodoravno razčlenjeno rebro. V. ohr. 15,3 cm; pr.nv.ob. 44,4 cm. SE 1388 (vrh plasti); Sek. 3; kv. D56; PN 1081.
2. Odl. posode s tunelastim držajem; glajena; grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko, v končni fazi dimljenje; zunaj lisasta rjave in zelo temno sivo rjave, znotraj temno siva. V. ohr. 6,2 cm; nv. šir. 7,3 cm. SE 1388 (1. reženj); Sek. 3; kv. D78; PN 1114.
3. Odl. posode; glajena; zelo grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj rjavo oranžna, znotraj temno siva; jezičast držaj. V. ohr. 6,4 cm; nv. šir. 8,5 cm. SE 1388 (2. reženj); Sek. 3; kv. C55; PN 1127.

4. Odl. posode s tunelastim držajem; glajena; zelo grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj svetlo rjava. V. ohr. 4,1 cm; nv. šir. 5,25 cm. SE 1388 (1. reženj); Sek. 3; kv. C-D66; PN 1135 (iz PON 1149).
5. Odl. posode z jezičastim držajem; glajena; zelo grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj rjavo oranžna z liso temno rjave barve, znotraj temno rjava. V. ohr. 5,5 cm; šir. 7,4 cm. SE 1388 (2. reženj); Sek. 3; kv. E60; PN 1048.
6. Odl. dna lonca; glajena; zelo grobo zrnata; nepopolno redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava. V. ohr. 8,4 cm; pr.d. 15,4 cm. SE 1388 (1. reženj); Sek. 3; kv. E76; PN 1117.
7. Odl. dna lonca; glajena; zelo grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj svetlo rjavo oranžna. V. ohr. 5,7 cm; pr.d. 15,4 cm. SE 1388 (1. reženj); Sek. 3; kv. D60; PN 1110.
8. Odl. kamnitega kalupa za sekiro/iglo. Dol. 9,7 cm; nv.šir. 2,7 cm; n. deb. 2,8 cm. SE 1388 (1. reženj); Sek. 3; Kv. C72; PN 1112.
9. Odl. posode s čepom za pritrditev ročaja; glajena; fino zrnata; redukcijsko, v končni fazi oksidacijsko; zunaj rjavo oranžna , znotraj zelo temno siva. V. ohr. 3,9 cm; nv. šir. 3,3 cm. SE 1008 (1. reženj); Sek. 1; kv. D18; PN 1073.
10. Odl. kamnitega brusa (?). Dol. 4,8 cm; nv.šir. 2,3 cm.
11. Odl. sklede; glajena; fino zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj oranžna in zelo temno siva ob robu, znotraj oranžna; poševno nažlebljenje. Dol. 2,8 cm; šir. 4,1 cm. SE 1017 (1. reženj); Sek. 2; kv. E29; PN 1085.
12. Odl. posode; glajena; drobno zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava in temno rjava; aplika. Viš. 2,8 cm; šir. 4,8 cm. SE 1017 (2. reženj); Sek. 2; kv. E32; PN 1026.
13. Odl. posode z jezičastim držajem; glajena; grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; barva: zunanja - rjavo oranžna in temno siva, znotraj sivo rjava. V.ohr. 5,9 cm; šir. 6,2 cm. SE 1017; Sek. 2; Sonda 1004; kv. D31; PN 1082.
14. Odl. vretenca; glajena; drobno zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava in temno rjava. Viš. 3,2 cm; šir. 2,8 cm. SE 1017; Sek. 2; kv. D31; sonda 1004; PN 1083

Tabla 5
Repovnice
1. Odl. posode; glajena; grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava; aplicirano vodoravno razčlenjeno rebro. V. ohr. 3,7 cm; šir. 3,5 cm. SE 1265; Sek. 2; kv. C45; PN 1107.
2. Odlomki skodele s trakastim ročajem; glajena; grobo zrnata; nepopolno redukcijsko; zunaj in znotraj temno siva. V. ohr. 10,2 cm; pr. u. 14,8 cm. SE 1044; Sek. 2; kv. D40; PN 1013.
3. Odl. posode z razčlenjenim jezičastim držajem; glajena; drobno zrnata; nepopolno oksidacijsko, v končni fazi dimljenje; zunaj rjava in temno sivo rjava, znotraj temno rjava. V. ohr. 5,9 cm; nv. šir. 6,55 cm. SE 1267; Sek. 2; kv. C44; PN 1040.
4. Odl. dna posode; glajena; drobno zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj oranžno rjava, znotraj temno siva. V. ohr. 3,4 cm; šir. 8 cm. SE 1048; Sek. 2; kv. D39; PN 1018.
5. Odlomki sklede; glajena; grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava; aplicirano vodoravno rebro. V. ohr. 11,4 cm; pr.u. 34,4 cm. SE 1040; Sek. 2; kv. D39; PN 1008.
6. Odl. posode; glajena; zelo grobo zrnata; oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava; aplicirano razčlenjeno rebro. V. 6,7 cm; šir. 7,7 cm. SE 2122 (2. reženj); Sek. 3; kv. D56; PN 1131.
7. Odl. kamnitega brusa. Dol. 6 cm; šir. 3,7 cm. SE 1782 (2. reženj); Sek. 3; Kv. E58; PN 1129.
8. Odl. kamnitega brusa. Dol. 10,2 cm; šir. 3,9 cm. SE 1782 (2. reženj); Sek. 3; Kv. E58; PN 1092.

Tabla 6
Repovnice
1. Odl. lonca; glajena; grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko, v končni fazi dimljenje; zunaj temno rjava, znotraj rjava. V. ohr. 8,7 cm; pr.u. 25,8 cm. SE 1880; Sek. 3; kv. E56; PN 1093/1.
2. Odl. sklede; glajena; drobno zrnata; nepopolno redukcijsko; zunaj temno rjava, znotraj zelo temno rjava. V. ohr. 3 cm; pr.u. 23 cm. SE 1880; Sek. 3; kv. E56; PN 1093/6.
3. Odlomki lonca; glajena; grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko, v končni fazi dimljenje; zunaj temno rjava, znotraj rjava. V. ohr. 7,5 cm; pr.u. 21,6 cm. SE 1880; Sek. 3; kv. E56; PN 1091.
4. Odl. sklede; glajena; drobno zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava. V. ohr. 7,8 cm; šir. 5,9 cm. SE 1880; Sek. 3; kv. E56; PN 1093/4.
5. Odlomki lonca; glajena; zelo grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko, v končni fazi dimljenje; zunaj in znotraj temno rjava. V. ohr. 5,2 cm; pr.u. 34,4 cm. SE 1880; Sek. 3; kv. E56; PN 1093/3a.
6. Odl. posode; glajena; grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava z lisami temno rjave barve; aplicirano razčlenjeno rebro. V. ohr. 7,6 cm; nv.šir. 6,8 cm. SE 1880; Sek. 3; kv. E56; PN 1093/2.
7. Odl. dna lonca; glajena; zelo grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko, v končni fazi dimljenje; zunaj in znotraj temno rjava. V. ohr. 2,4 cm; pr.d. 15,4 cm. SE 1880; Sek. 3; kv. E56; PN 1093/3b.
8. Odl. lonca; glajena; grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko, v končni fazi dimljenje; zunaj zelo temno rjava in temno rjava; znotraj temno rjava. V. ohr. 8,8 cm; pr.u. 37,8 cm. SE 1601 (1. reženj); Sek. 3; kv. F81; PN 1063.

Tabla 7
Repovnice
1. Odl. lonca; glajena (dobro); grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko, v končni fazi dimljenje; zunaj in znotraj zelo temno rjava. V. ohr. 3,5 cm; pr.u. 18,7 cm. SE 1603; Sek. 3; kv. G81; PN 1064.
2. Odl. posode; glajena; grobo zrnata; nepopolno redukcijsko; barva: zunaj temno siva; znotraj zelo temno siva; aplicirano vodoravno rebro. V. ohr. 5,4 cm; nv. šir. 4,9 cm. SE 1603; Sek. 3; kv. G81; PN 1065.
3. Odl. ostenja posode; glajena; zelo grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj svetlo rjava, znotraj siva; aplicirano vodoravno rebro. V. 8,1 cm; nv. šir. 9,5 cm. SE 2095 (1. reženj); Sek. 3; kv. F88; PN 1121.
4. Odl. posode z jezičastim držajem; glajena; grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj rjava, znotraj temno rjava; aplicirano vodoravno rebro. V. 7 cm; šir. 8 cm. SE 2095 (2. reženj); Sek. 3; kv. F88; PN 1123.

5. Odl. posode; glajena; zelo grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj rjava, znotraj temno rjava; trakast ročaj. V. 5,5 cm; šir. 5 cm. SE 2095 (2. reženj); Sek. 3; kv. F88; PN 1122.
6. Odl. skodele oz. vrča s trakastim ročajem; glajena; drobno zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj rjava, temno rjava, znotraj temno siva. V. ohr. 4,9 cm; nv. šir. 2,8 cm.SE 2058 (1. reženj); Sek. 3; kv. F87; PN 1119.
7. Odl. ročaja, ki se trikotno zoži proti vrhu; glajena; grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj temno rjava. V. 5,3 cm; nv. šir. 3,5 cm. SE 2095 (1. reženj); Sek. 3; kv. F87; PN 1120.
8. Odl. ostenja z jezičastim držajem; glajena; grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava, temno rjava; odtis prsta. V. 2,8 cm; šir. 5,6 cm. SE 2112 (2. reženj); Sek. 3; kv. D77; PN 1133.
9. Odl. skodele; glajena; drobno zrnata; redukcijsko; zunaj in znotraj zelo temno rjava. V. ohr. 6,8 cm; pr. u. 8,3 cm. SE 1464; Sek. 3; kv. E63; PN 1060.
10. Piramidalna utež; glajena; drobno zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj oranžna, lisa sive barve. V. ohr. 4,8 cm; nv. šir. 4,6 cm. SE 1450; Sek. 3; kv. E23; PN 1044.
11. Odl. posode s trakastim ročajem; glajena; grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj rjava z lisami temno rjave barve, znotraj temno rjava. V. ohr. 5,6 cm; šir. 5,2 cm. SE 1770; Sek. 3; kv. D59; PN 1094.
12. Odl. ustja lonca; glajena; zelo grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko, v končni fazi dimljenje; zunaj temno rjava, znotraj zelo temno rjava. V. ohr. 3,6 cm; šir. 4,6 cm. SE 1486; Sek. 3; kv. E60; PN 1061.
13. Odl. posode; glajena; drobno zrnata; nepopolno redukcijsko; zunaj temno sivo rjava, znotraj rjava; aplicirana vodoravno in poševno gladki rebri, aplika z odtisom prsta. V. ohr. 3,6 cm; nv. šir. 4,25 cm. SE 1428 (2. reženj); Sek. 3; kv. E61; PN 1057.
14. Odl. dna posode; brisana; grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj oranžna, znotraj temno siva; barbotin. V. ohr. 7,1 cm; šir. 8,6 cm, rek.pr.d. 24,4 cm. SE 1916 (2. reženj); Sek. 3; kv. E59-60; PN 1108.

Tabla 8
Repovnice

1. Odlomki prenosne pečke; glajena; zelo grobo zrnata; oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava. Viš.ohr. 10,6 cm; pr.u. 37 cm. SE 1938; Sek. 3; kv. C55; PN 1109/1.
2. Odl. ustja lonca; glajena; grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj temno rjava; aplicirano vodoravno rebro. Viš.ohr. 6,8 cm; nv.šir. 4,5 cm. SE 1938; Sek. 3; kv. C55; PN 1109/11.
3. Odl. ustja lonca; glajena; drobno zrnata; nepopolno oksidacijsko, v končni fazi dimljenje; zunaj in znotraj temno sivo rjava. Dol. 3,2 cm; šir. 2,5 cm. SE 1938; Sek. 3; kv. C55; PN 1109/9.
4. Odl. posode s trakastim ročajem; glajena; grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko, v končni fazi dimljenje; zunaj temno rjava, znotraj temno siva. Viš. 8,4 cm; nv.šir. 6,9 cm. SE 1938; Sek. 3; kv. C55; PN 1109/3.
5. Odl. ustja lonca; glajena; zelo grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj temno siva, znotraj rjava in temno siva. Viš.ohr. 12,8 cm; šir. 4,2 cm. SE 1938; Sek. 3; kv. C55; PN 1109/4.
6. Odl. posode z jezičastim držajem; glajena; zelo grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava; aplicirano vodoravno rebro. Viš. 12,2 cm; nv.šir. 10,9 cm. SE 1938; Sek. 3; kv. C55; PN 1109/7.
7. Odl. posode z jezičastim držajem; glajena; zelo grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj temno rjava; aplicirano vodoravno rebro. Viš. 9,6 cm; nv.šir. 10,4 cm. SE 1938; Sek. 3; kv. C55; PN 1109/2.
8. Odl. posode; glajena; zelo grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava; aplicirani vodoravno in poševno gladki rebri. Viš. 10,6 cm; šir. 7,4 cm. SE 1938; Sek. 3; kv. C55; PN 1109/8.
9. Odl. posode; glajena; zelo grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava; aplicirani vodoravno in poševno gladki rebri. Viš. 8 cm; šir. 6,8 cm. SE 1938; Sek. 3; kv. C55; PN 1109/6.
10. Odl. posode z jezičastim držajem; glajena; zelo grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava; aplicirani vodoravno in poševno gladki rebri. Viš. 6,2 cm; šir. 8,2 cm. SE 1938; Sek. 3; kv. C55; PN 1109/10.

Tabla 9
Repovnice

1. Odl. ustja lonca; glajena; grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava in temno rjava; vodoravno fasetiranje. V. ohr. 4,1 cm; pr.u. 39 cm. SE 1243; Sek. 3; kv. E55; PN 1077.
2. Odl. ustja lonca; glajena; grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava. V. ohr. 3,8 cm; nv. šir. 6,3 cm; pr. u. 30 cm. SE 1243; Sek. 3; kv. E55; PN 1078.
3. Odl. ustja lonca; glajena; grobo zrnata; oksidacijsko; zunaj in znotraj oranžno rjava. V. ohr. 5,3 cm; pr.u. 28,2 cm. SE 1243; Sek. 3; kv. E58; PN 1080.
4. Odl. ustja lonca; glajena; grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko, na koncu dimljenje; zunaj rjava, znotraj temno rjava. V. ohr. 3,8 cm; nv. šir. 3,75 cm. SE 1243 (2. reženj); Sek. 3; kv. E66; PN 1054.
5. Odl. posode s trakastim ročajem; glajena; grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko, v končni fazi dimljenje; zunaj temno rjava, znotraj temno siva. V. ohr. 2,5 cm; nv. šir. 4 cm. SE 1243; Sek. 3; kv. E60; Sonda 1009; PN 1068.
6. Odl. posode s tunelastim držajem; glajena; grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj oranžno rjava in sivo rjava, znotraj sivo rjava. V. ohr. 3,5 cm; nv. šir. 4,8 cm. SE 1244 (=1243) (1. reženj); Sek. 3; kv. F82; PN 1074.
7. Odl. posode; glajena; grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava oz. oranžno rjava; aplicirano razčlenjeno vodoravno rebro, barbotin. V. ohr. 6 cm; nv. šir. 4,7 cm. SE 1243; Sek. 3; kv. E60; Sonda 1009; PN 1069.
8. Odl. posode; glajena; drobno zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava; aplicirano razčlenjeno vodoravno rebro. V. ohr. 4,35 cm; nv. šir. 4,45 cm. SE 1243 (1. reženj); Sek. 2; kv. E47; PN 1043.
9. Odl. posode; glajena; grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava; aplicirano razčlenjeno vodoravno rebro. V. ohr. 4,3 cm; nv. šir. 4,8 cm. SE 1243 (2. reženj); Sek. 3; kv. E66; PN 1055.
10. Odl. posode z jezičastim držajem; glajena; drobno zrnata; oksidacijsko; zunaj in znotraj oranžna; odtis prsta. V. ohr. 1,9 cm; šir. 4,3 cm. SE 1243 (2. reženj); Sek. 3; kv. D66; PN 1134.

11. Odl. dna posode; glajena; zelo grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj oranžna; aplicirano nepravilno rebro. V. ohr. 4,8 cm; pr.d. 12 cm. SE 1243 (2. reženj); Sek. 3; kv. D58; PN 1079.
12. Odl. svitka; glajena; drobno zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava. V. 3,5 cm; šir. 3,8 cm. SE 1243 (1. reženj); Sek. 3; kv. D67; PN 1104.
13. Odl. kamnitega brusa (?). Dol. 4,4 cm; nv. šir. 2,5 cm. SE 1243 (2. reženj); Sek. 3; kv. F64; PN 1053.
14. Odl. ustja lonca; glajena; grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava. V. ohr. 3,55 cm; pr.u. 31,8 cm. SE 1001 (1. reženj); Sek. 3; kv. E66; PN 1099.
15. Odl. ustja lonca; glajena (dobro); grobo zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj rjava, znotraj temno siva; aplicirano vodoravno rebro. V. ohr. 7,1 cm; šir. 6,3 cm. SE 1001 (1. reženj); Sek. 3; kv. E67; PN 1106.
16. Odl. ustja posode s trakastim ročajem s polkrožno nadročajno ploščico; glajena; fino zrnata; nepopolno oksidacijsko; zunaj in znotraj svetlo oranžna. V. ohr. 4,4 cm; šir. 4,2 cm. SE 1001 (2. reženj); Sek. 3; kv. H87; št. PON: 949.
17. Odl. sklede; glajena (dobro); drobno zrnata; nepopolno redukcijsko; zunaj temno sivo rjava, temno rdeče rjava, znotraj temno sivo rjava. V. ohr. 2 cm; šir. 3,4 cm. SE 1001 (dno plasti); Sek. 3; kv. E 66; PN 1100.
18. Odl. posode; glajena; grobo zrnata; oksidacijsko; zunaj in znotraj rjava; aplicirano razčlenjeno vodoravno rebro. V. 3,7 cm; šir. 4,3 cm. SE 1001 (1. reženj); Sek. 3; kv. E67; PN 1096.

BORGNA et al. 2018 = E. Borgna, P. Càssola Guida, K. Mihovilić, G. Tasca, B. Teržan 2018, Il Caput Adriae tra Bronzo Antico e Bronzo Recente. – V: E. Borgna, P. Càssola Guida, S. Corazza (ur.), *Preistoria e Protostoria del Caput Adriae*, Studi di preistoria e protostoria 5, 75–96.

BREZIGAR, B. 2018, Preliminarno poročilo o arheološkem izkopavanju v Svetju pri Medvodah zaradi gradnje stanovanjske hiše (parc. št. 141/48 in 144/1 k.o. Medvode) (neobjavljeno poročilo / unpublished report, hrani / kept by ZVKDS OE Ljubljana).

BREZIGAR B. 2021, *Preliminarno poročilo o arheološkem izkopavanju na Trati pri Škofji Loki zaradi širitve stavbnih zemljišč vzhodno od obstoječe industrijske cone Trata na območju arheološkega najdišča Godešič – modul 6 (parc. št. 162/1, k.o. Godešič)* (neobjavljeno poročilo / unpublished report, hrani / kept by ZVKDS OE Ljubljana).

BREZIGAR B., I. KLOKOČOVNIK 2018, *Preliminarno poročilo o arheološkem izkopavanju na Trati pri Škofji Loki zaradi širitve stavbnih zemljišč vzhodno od obstoječe industrijske cone Trata na območju arheološkega najdišča Godešič (parc. št. 162/2, k.o. Godešič)* (neobjavljeno poročilo / unpublished report, hrani / kept by ZVKDS OE Ljubljana).

CARDARELLI, A. 1983, Castellieri nel Carso e nell' Istria: cronologia degli insediamenti fra media età del bronzo e prima età del ferro. – *Preistoria del Caput Adriae*, 87–103.

ČOVIĆ, B. 1983, Regionalne grupe ranog bronzanog doba. – V: *Praistorija jugoslavenskih zemalja* III. *Bronzano doba*, 114–190, Sarajevo.

ČREŠNAR, M. 2010, New research on the Urnfield period of Eastern Slovenia. A case study of Rogoza near Maribor (Nova spoznanja o pozni bronasti dobi vzhodne Slovenije na primeru naselja Rogoza pri Mariboru). – *Arheološki vestnik* 61, 7–119.

ČREŠNAR, M., B. TERŽAN 2014, Absolutno datiranje bronaste dobe na Slovenskem / Absolute dating of the Bronze Age in Slovenia. – V: B. Teržan, M. Črešnar (ur.), 2014, 661–702.

DULAR, J. 1993, Začetki železnodobne poselitve v osrednji Sloveniji. – *Arheološki vestnik* 44, 101–112.

DULAR, J. 2013, *Severovzhodna Slovenija v pozni bronasti dobi*. – Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 27. https://doi.org/10.3986/9789612546038

DULAR, J., M. TOMANIČ JEVREMOV 2010, *Ormož. Utrjeno naselje iz pozne bronaste in starejše železne dobe*. – Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 18. https://doi.org/10.3986/9789612545659

DULAR, J., I. ŠAVEL, S. TECCO HVALA, 2002, *Bronastodobno naselje Oloris pri Dolnjem Lakošu*. – Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 5. https://doi.org/10.3986/9789612544980

DULAR et al. 1991 = J. Dular, B. Križ, D. Svoljšak, S. Tecco -Hvala 1991, Utrjena prazgodovinska naselja v Mirenski in Temeniški dolini. – *Arheološki vestnik* 42, 65–198.

FLEGO, S., RUPEL, L. 1993, Prazgodovinska gradišča Tržaške pokrajine. Trst.

GASPARI, A. 2008, Bronastodobno kolišče Mali Otavnik pri Bistri na Ljubljanskem barju / Bronze Age pile-dwelling site at Mali Otavnik near Bistra in the Ljubljansko barje. – *Arheološki vestnik* 59, 57–89.

GRAHEK, L. 2015, *Orehova vas.* – Arheologija na Avtocestah Slovenije 46. http://www.zvkds.si/media/images/publications/046_Orehova_vas.pdf.pdf

HARDING, A.1995, *Die Schwerter im ehemaligen Jugoslawien.* – Prähistorische Bronzefunde 4/14.

HELLMUTH KRAMBERGER, A. 2017a, *Monkodonja. Istraživanje protourbanog naselja brončanodobne Istre* 2/1. *Brončanodobna keramika s gradine Monkodonja – Tekst / Forschungen zu einer protourbanen Siedlung der Bronzezeit Istriens* 2/1. *Die Keramik aus der bronzezeitlichen Gradina Monkodonja – Text*. – Monografije i katalozi 28/1.

HELLMUTH KRAMBERGER, A. 2017b, *Monkodonja. Istraživanje protourbanog naselja brončanodobne Istre. 2/2. Brončanodobna keramika s gradine Monkodonja – Katalog / Forschungen zu einer protourbanen Siedlung der Bronzezeit Istriens. 2/2. Die Keramik aus der bronzezeitlichen Gradina Monkodonja – Katalog*. – Monografije i katalozi 28/2.

HORVAT, M. 1999, Keramika. Tehnologija keramike, tipologija lončenine, keramični arhiv. – Razprave Filozofske fakultete, Ljubljana.

HORVAT, M. 2019, *Podrečje pri Viru*. – Arheologija na avtocestah Slovenije 79. https://www.zvkds.si/wp-content/uploads/2024/03/79_podrecje_pri_viru_splet.pdf

KARAVANIĆ, S., A. KUDELIĆ 2011, Ostava keramike s lokaliteta Kalnik-Igrišče II. – *Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu* 28, 5–30.

KEMENCZEI, T. 1988, *Die Schwerter in Ungarn* 1 . – Prähistorische Bronzefunde4/6, 1988

KEMENCZEI, T. 1991, *Die Schwerter in Ungarn* 2. – Prähistorische Bronzefunde4/9.

KERMAN, B. 2014, Pod Kotom – sever. – V: B. Teržan, M. Črešnar (ur.), 2014, 159–176.

KERMAN, B., B. KAVUR 2011, Srednja in pozna bronasta doba. – V: B. Kerman, *Pod Kotom – sever pri Krogu*, Arheologija na avtocestah Slovenije 24, 29–45. https://www.zvkds.si/wp-content/uploads/2024/07/AAS-24_Pod_Kotom_sever_pri_Krogu.pdf

KNAVS, M., M. MLINAR 2005, Bronastodobna lončenina iz Turjeve jame v dolini Nadiže. – *Arheološki vestnik* 56, 59–72.

KOROŠEC, P., J. KOROŠEC 1969, *Najdbe s koliščarskih naselbin pri Igu na Ljubljanskem barju / Fundgut der Pfahlbausiedlungen bei Ig am Laibacher Moor*. – Katalogi in monografije 3.

LAMUT, B. 1988–1989, Kronološka skica prazgodovinske naselbine v Ormožu. – *Arheološki vestnik* 39–40, 235–276.

LEGHISSA, E. 2011, *Bronastodobna naselbina Medvode – Svetje, Obdelava arheoloških ostalin in najdb iz izkopavanj 2007*. – Diplomska naloga / Diploma thesis, Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (neobjavljeno / unpublished).

LEGHISSA, E. 2014, Medvode. – V: B. Teržan, M. Črešnar (ur.), 2014, 333–343.

LEGHISSA, E. (ur.) 2015, *Poročilo o arheološkem izkopavanju najdišča Vodice II – Repovnice, EŠD 29129 Bukovica pri Vodicah – Repovnice (april-avgust 2013)* (neobjavljeno poročilo / unpublished report, hrani / kept by ZVKDS OE Ljubljana).

LEGHISSA et al. 2013 = E. Leghissa, Z. Modrijan, P. Peterle Udovič, R. Klasinc, S. Hvalec, T. Verič, P. Pavlin 2013, *Prvo strokovno poročilo o arheološkem izkopavanju najdišča Repovnice – Arheološko izkopavanje na najdišču Repovnice na trasi prenosnega plinovoda M2/I Trojane-Vodice* (neobjavljeno poročilo / unpublished report, hrani / kept by ZVKDS OE Ljubljana).

LEGHISSA et al. 2023 = E. Leghissa, Ž. Šmit, B. Brezigar, V. Svetličič, P. Turk 2023, The earliest glass from the territory of Slovenia. – *Documenta praehistorica* 50, 434–444.

LONZA, B. 1977, *Appunti sui castellieri dell' Istria e della provincia di Trieste*. – Quaderno della Società per la Preistoria e Protostoria della Regione Friuli-Venezia Giulia 2.

LONZA, B. 1981, *La ceramica del castelliere degli Elleri*. – Quaderno della Società per la Preistoria e Protostoria della Regione Friuli-Venezia Giulia 4.

MASELLI SCOTTI, F. (ur.) 1997, *Il civico Museo archeologico di Muggia.Catalogo della mostra*. – Trieste.

MOZSOLICS, A: 2000, *Bronzefunde aus Ungarn Depotfundforizonte Hajdúböszörmény, Románd und Bükkszentlászló*. – Prähistorische Archäologie in Südosteuropa 17.

MURGELJ, I. 2008, *Srednja bronasta doba na Dolenjskem. Primer Podsmreka*. – Magistrska naloga / Master's thesis, Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (neobjavljeno / unpublished).

MURGELJ, I. 2013, *Podsmreka pri Višnji Gori*. – Arheologija na avtocestah Slovenije 42. https://www.zvkds.si/wp-content/uploads/2024/04/AAS-42_Podsmreka.pdf

MURGELJ, I. 2022, The pottery from the Bronze Age settlement at Podsmreka in the Dolenjska region (Keramika iz bronastodobne naselbine v Podsmreki na Dolenjskem). – *Arheološki vestnik* 73, 49–97. https://doi.org/10.3986/AV.73.03

MURGELJ, I., B. NADBATH 2014, Šmarna gora pri Ljubljani / Šmarna gora near Ljubljana. – V: B. Teržan, M. Črešnar (ur.), 2014, 345–354.

OLIĆ, S. 2006, *Logatec – zapolje (parc. Št. 401/6, 7, K:O: Blekova vas) Poročilo o zaščitnem arheološkem izkopvanju* (neobjavljeno poročilo / unpublished report, hrani / kept by ZVKDS OE Ljubljana).

PERONI, V. B. 1970, *Die Scherter in Italien / Le spade nell'Italia continentale*. – Prähistorische Bronzefunde 4/1.

PETERLE UDOVIČ, P. 2007, *Poročilo o arheoloških izkopavanjih na območju predvidene gradnje stanovanjske – poslovno stanovanjske stavbe Šmartno pod Šmarno goro*(neobjavljeno poročilo / unpublished report, hranji / kept by ZVKDS OE Ljubljana).

PLESTENJAK et al. 2015 = A. Plestenjak, P. Vojakovič, I. Bekljanov, P. Pavlin, T. Verbič 2016, Končno poročilo o arheoloških raziskavah na lokaciji Vodice I – Kavci (EŠD 29128 – Vodice I – Kavci) (neobjavljeno poročilo / unpublished report, hrani / kept by ZVKDS OE Ljubljana).

PUŠ, I. 1988–1989, Bronastodobna naselbina pri Žlebiču. – *Arheološki vestnik* 39–40, 345–366.

ROZMAN, L. 2020, Arheološka podoba Občine Vodice. – V: R. Čuk (ur.), *Dediščina ljudi in krajev. Zbornik Občine Vodice*, 42–57, Vodice.

SAKARA SUČEVIĆ, M. 2012, *Prazgodovinska keramika med Miljskim zalivom in porečjem Mirne*. – Doktorska disertacija / PhD thesis, Fakulteta za humanistične vede Univerze na Primorskem (neobjavljeno / unpublished).

SOKOL, 1988–1989, Grob br. 7 kulture žarnih polja iz Moravča kod Sesveta. – *Arheološki vestnik* 39–40, 425–436.

STRMČNIK-GULIČ, M. 1988–1989, Bronastodobni naselitveni kompleks v Rabelčji vasi na Ptuju. – *Arheološki vestnik* 39–40, 147–170.

SVETLIČIČ, V., P. TURK, M. TURK 2024, *Kamna Gorica pri Ljubljani*. – Arheologija na avtocestah Slovenije 114. https://www.zvkds.si/wp-content/uploads/2024/07/AAS-114_Kamna_Gorica.pdf

SVOLJŠAK, D. 1988–1989, Posočje v bronasti dobi. – *Arheološki vestnik* 39–40, 367–386.

ŠKVOR JERNEJČIČ, B. 2020, The earliest cremation burials in the south-eastern Alpine region from the Middle Bronze Age – signs of intercultural connections with the northern Carpathian Basin. – *Prähistorische Zeitschrift* 95/2, 447–490.

ŠKVOR JERNEJČIČ, B., E. LEGHISSA, B. BREZIGAR 2022, Settlement patterns in the Eastern and Central Slovenia during the Middle and the Late Bronze Age (The Oloris – Podsmreka horizon). – *Ipotesi di Preistoria* 15, 93–120.

TERŽAN B. 2010, Diskusijski prispevek o srednji bronasti dobi v Prekmurju / Diskussionbeitrag zur mittleren Bronzezeit im Prekmurje. – *Zbornik soboškega muzeja* 15, 151–171.

TERŽAN, B., M. ČREŠNAR (ur.) 2014, *Absolutno datiranje bronaste in železne dobe na Slovenskem / Absolute dating of the Bronze and Iron Ages in Slovenia*. – Katalogi in monografije 40.

TICA, G. 2003, Požarnice pri Družinski vasi. – V: D. Prešeren (ur.), *Zemlja pod vašimi nogami. Arheologija na avtocestah Slovenije. Vodnik po najdiščih*, 226–228, Ljubljana.

TOMAŽIČ, S., S. OLIĆ 2009, Šiman pri Gotovljah. – Arheologija na avtocestah Slovenije 9. https://www.zvkds.si/wp-content/uploads/2024/04/AAS-9_Siman_pri_Gotovljah.pdf

TURK, P., V. SVETLIČIČ, D. PAVLOVIČ 2022, *Dragomelj*. – Arheologija na avtocestah Slovenije 106. https://www.zvkds.si/wp-content/uploads/2024/04/aas_106_dragomelj_splet.pdf

UREK, M., S. DJOKIĆ, L. ROZMAN 2015, *Strokovno poročilo o arheoloških izkopavanjih v okviru izgradnje občinskega središča Vodice* (neobjavljeno poročilo / unpublished report, hrani / kept by ZVKDS OE Ljubljana).

VELUŠČEK, A. (ur.) 2004, Hočevarica. Eneolitsko kolišče na Ljubljanskem barju / Hočevarica. An eneolithic pile dwelling in the Ljubljansko barje. – *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae* 8. https://doi.org/10.3986/9789612545055

VELUŠČEK, A. 2005, Iška Loka – bronastodobno naselje na obrobju Ljubljanskega barja. – *Arheološki vestnik* 56, 73–89.

VOJAKOVIĆ, P., M. NOVŠAK 2022, *Podgorica*. – Arheologija na avtocestah Slovenije 97. https://www.zvkds.si/wp-content/uploads/2024/03/aas_97_podgorica_petra_vojakovic_matjaz.pdf

VRDOLJAK, S. 1994, Tipološka klasifikacija kasnobrončanodobne keramike iz naselja Kalnik-Igrišče (SZ Hrvatska). – *Opuscula Archaeologica* 18, 7–81.

ZENDRON, F. 2017, In cammino verso la storia. I manufatti dell'età del Bronzo e dell'età del Ferro. – V: P. Maggi, F. Pieri, P. Ventura, *Monte Castellier. Le pietre di Elleri narrano la storia*, 209–249, Trieste.

ŽORŽ, A., E. LEGHISSA 2011, *Poročilo o zaščitnih arheoloških izkopavanjih na območju predvidene novogradnje dvostanovanjske hiše – Drešar (Parcela št. 141/1, k.o. Svetje)* 2011 (neobjavljeno poročilo / unpublished report, hrani / kept by ZVKDS OE Ljubljana).

Bronze Age Sites of Kavci and Repovnice near Vodice in Gorenjska

Summary

The paper presents the archaeological significance of the Kavci and Repovnice Bronze Age sites, located near Vodice in the Gorenjska region of Slovenia (*Fig. 1*). Discovered during systematic excavations in 2013, these sites provide insights into settlement patterns spanning the middle to the end of the second millennium BCE in the Gorenjska region. The findings are contextualised within broader regional cultural frameworks, specifically the Oloris-Podsmreka and Rogoza-Orehova vas cultural horizons, and highlight connections to the Castellieri culture of the Caput Adriae region.[1]

The Kavci site represents one of the earliest Bronze Age settlements in the area, with activity dating as far back as the mid-17th century BCE, during the beginning of the Middle Bronze Age. Archaeological investigations revealed sparse but significant remains, including pits, pottery fragments, and other material artefacts attributed to the Oloris-Podsmreka cultural horizon. These findings, supported by radiocarbon dating and typological analyses, suggest that Kavci was occupied intermittently between the 17th and 13th centuries BCE. Conversely, the Repovnice site is primarily associated with the Late Bronze Age, spanning the 13th to 11th centuries BCE. This settlement marks a transitional phase from the Oloris-Podsmreka into the Rogoza-Orehova vas horizon and it has yielded numerous settlement structures remains, such as postholes, hearths, a water reservoir, and

[1] Plestenjak et al. 2015; Leghissa et al. 2013; Leghissa (ed.) 2015; Urek, Djokić, Rozman 2015; see also Rozman 2020; The sites were discovered along the line of the M2/I Trojane-Vodice gas pipeline. The archaeological research was carried out by the Archaeological Consortium, which included the ZRC SAZU Institute of Archaeology, the Department of Archaeology of the Faculty of Arts of the University of Ljubljana, the company Arhej, d. o. o., and Skupina Stik. The excavations were carried out under the supervision of Zvezdana Modrijan (Repovnice) and Ana Plestenjak (Kavci).

a prehistoric road that underscores the community's advanced infrastructure and organisational capabilities.

STRATIGRAPHY OF SITES

Both sites reveal a multi-phase occupation. According to the stratigraphic context and the finds, the activity at the Kavci site can be summarised in 5 main phases (geological, prehistoric, Roman, post-medieval, and modern). The prehistoric phase can be divided into 3 sub-phases, namely Mesolithic, Eneolithic, and the most intensively represented Middle or Late Bronze Age phase (*Fig. 2*). The archaeological remains of the Bronze Age part of the prehistoric phase were dispersed over most of the excavation field. These include pits of various shapes and a ditch. Their exact function is not precisely defined, but their chronology, based on the fragments of prehistoric vessels found in them and their stratigraphic position, is defined as the Middle Bronze Age.

In some places, a part of the prehistoric surface layer was preserved, containing stones, charcoal fragments, and fragments of ceramic vessels (*Fig. 2A:1154; Pl. 1: 1–4*). There was also a small posthole (*Fig. 2B: 2028*) from which a sample was taken for radiocarbon dating (see section on radiocarbon dating). Several sherds of prehistoric pottery lay in the infills of two of the deepened areas (*Fig. 2: 1049, 2026, 2024*).

The Repovnice site also presents a layered history, with evidence of late prehistoric and Bronze Age occupation, followed by Roman and post-medieval/modern-era deposits. The prehistoric phase includes several layers of the Bronze Age settlement and the area in its immediate vicinity. The majority of the settlement remains were located in the central part of the study area (*Fig. 3*). The preserved remains of the prehistoric walking surface belonging to a part of the prehistoric settlement are very rare and are indicated by concentrations of fragments of prehistoric pottery (*Fig. 4*; *Pl. 5*: 8; *7*: 1–5; *8*: 1–10). Of the prehistoric remains, only their deepest parts, embedded in the geological layers, have been preserved. The settlement remains can be divided into: ceramic and stone concentrations, postholes, pits of unknown purpose, hearths, and a water reservoir. The remains of a prehistoric road and drainage ditches also indicate the economic activities of the settlement.

On the basis of the distribution of the postholes and their characteristics, such as depth and the presence of stone wedges, we were able to identify five possible building floor plans (Structures 1–5), which are mostly rectangular or irregularly rectangular and oriented generally in the SW–SE and E–W directions (*Fig. 3, 5*). A larger funnel-shaped pit was also discovered to the east of building/object 1, which was interpreted as a water reservoir. In the eastern part of sector 2, the remains of a road were discovered (*Fig. 3A*). Its approx. 2.5-metre-wide track was sunk approx. 0.4 m below the prehistoric walking surface. It ran in the NE–SW direction (*Fig. 6, 7*). The roadway was c. 1.5 m wide and paved with fine pebbles and sand. Two ditches, c. 0.28 m wide and 0.17 m deep, ran parallel on either side of the roadway, probably for drainage. The construction of the road can be dated to prehistoric times on the basis of fragments of prehistoric pottery found among the stones (*Fig. 8*). All the sediments that covered the road after it had fallen into disuse contained exclusively prehistoric finds, which confirms the prehistoric date of the road. In connection with the road, two ditches were discovered approx. 2 m to the east of the road. They ran in the SSE–SSW direction, perpendicular to the natural slope gradient running in the E–W direction. The Late Bronze Age date is also supported by the result of the radiocarbon analysis of a charcoal sample from the backfill of one of the ditches. They most probably served the drainage of the area in the immediate vicinity of the road.

TYPOLOGICAL AND CHRONOLOGICAL ANALYSIS OF PREHISTORIC FINDS

A significant portion of the material culture recovered from Kavci and Repovnice comprises ceramic artefacts. Pottery fragments dominate the assemblages, with coarse-grained ceramics being the most prevalent. These vessels often exhibit evidence of oxidation and reduction firing techniques. The ceramic finds selected include the largest number of fragments, which can be identified as parts of pots, bowls, cups, and a portable oven; there are also a significant number of lugs and handles, and other ceramic artefacts.

The finds have most analogies with the Bronze Age Oloris-Podsmreka horizon, especially with sites in Gorenjska and Central Slovenia, such as Medvode – Svetje, Trata near Škofja Loka, Šmarna gora, Kamna Gorica and Podsmreka near Višnja

Gora.[2] The typology is based on established studies for Podsmreka and Oloris.[3]

The pots are dominated by forms with a convex rim (*Pl. 1*: 1,8,11–13; *2*: 1–2,5–6,13; *3*: 1,9; *7*: 12; *9*: 4,15 (similar to the types L1, L2, L3/2 from Podsmreka)[4] and pots with a conical or cylindrical neck (*Pl. 3*: 7,11; *6*: 5,8; *8*: 2,3,5; *9*: 3,16) (similar to types L8, L10, L11)[5], which are in use from Bd C to Ha A1.[6] Pots with horizontal faceted rims have also been found at the Repovnice site (*Pl. 9*: 1,2), which is typical of the Late Bronze Age and the Early Hallstatt periods.[7] Bowls with a flat or everted rim (*Pl. 1*: 6; *2*: 3, 14; *3*: 5) (similar to types S1, S2, S3, S6 from Podsmreka) are dated from Bd C to Ha A[8], while bowls with an inverted rim, found at the Repovnice site (*Pl. 3*: 14; *4*: 11; *5*: 5; *6*: 2), are common from Bd D to Ha B.[9] Cups with an everted rim (*Pl. 2*: 11; *5*: 2; *7*: 9) (similar to type SK1 and SK1/2 from Podsmreka) have been found at the Kavci and Repovnice sites, dated from Bd C to Ha A.[10]

At both sites, there are finds that suggest contacts with the Castellieri culture,[11] such as tongue-shaped lugs decorated with a finger impression, a handle with a triangular cross-section that tapers towards the top and a handle with a semi-circular overhand plate (*Pl. 1*: 16; *2*: 7–8; *7*: 7,8; *9*: 10,16). The decoration of the ceramic artefacts includes horizontal and vertical ribs (*Pl. 1*: 2–3,7,9; *2*: 9–10; *3*: 2; *5*: 1,5–6; *6*: 6; *7*: 2–3; ecc.), knobs and at the Kavci site also knobs encircled with a groove (*Pl. 1*: 8,15; *2*: 2), which is typical for the period from Bd B1 to Bd D.[12]

At the Repovnice site, a green glass bead (*Fig. 9*) was found, similar to the one from Kamna Gorica.[13] Other glass beads from this region were also found at the Medvode – Svetje and Trata sites.[14]

Radiocarbon dating

Several charcoal samples were analysed from both settlements. The analyses were carried out in Poznan (Poznan Radiocarbon Laboratory). The calibration was performed using the web-based Oxcal software (v4.4.4). The results of the analyses are shown in *Fig. 10* and *11*.

CONCLUSION

Archaeological investigations at the Kavci and Repovnice sites near Vodice have revealed two previously unknown prehistoric lowland settlements on the Kranjsko polje plain. The Kavci site, a poorly preserved and dispersed settlement, is dated to the Middle Bronze Age (BA B–C) based on finds and radiocarbon analyses. In contrast, the Repovnice settlement, dating to the Late Bronze Age (BA D–Ha B1), was more densely populated, with rectangular structures organised into clusters.

A well-preserved prehistoric road, oriented northeast–southwest, was also discovered at the Repovnice site. In the area of the present-day Gorenjska region, remains of prehistoric roads have also been discovered at the Bronze Age sites of Dragomelj, Podrečje near Vir and Medvode – Svetje.[15] At the Dragomelj site, two parallel ditches were discovered, but they are significantly further

[2] Črešnar, Teržan 2014; Leghissa 2011; Leghissa 2014; Brezigar 2018; Brezigar, Klokočovnik 2018; Škvor Jernejčič, Leghissa, Brezigar 2022; Peterle Udovič 2007; Murgelj, Nadbath 2014; Svetličič, Turk, Turk 2024; Murgelj 2008; Murgelj 2013, Murgelj 2022.

[3] Murgelj 2013; 2022; Dular, Šavel, Tecco Hvala 2002.

[4] Murgelj 2013, 26–27, Fig. 30a, 30b: 3/2; Dular, Šavel, Tecco Hvala 2002, 145, 147, Fig. 4: L1; 5: L6.

[5] Murgelj 2013, 27–28, 34, Fig. 30d: L8, L10, 30e: L11; see also L2 after Dular (Dular, Šavel, Tecco Hvala 2002, 145, Fig. 4: L2).

[6] Murgelj 2013, 26–34.

[7] Dular et al. 1991, 82–84; e.g. Pl. 11: 3,4; 21: 2.

[8] Murgelj 2013, 21; Murgelj 2022, 55–57, Fig. 5.

[9] Črešnar, Teržan 2014, 691; see also Črešnar 2010, 24, Fig. 4. 35; 8: Sz3, Sz3b.

[10] Murgelj 2013, 23, Fig. 29a: SK 1/2.

[11] Borgna et al. 2018, 83–84, Fig. 5, 6: II–V; Lonza 1977, 70–71 (presa a linguetta con impressione centrale), Pl. II: 3–7,8–11; 5: 1,3,5; III: 17–19; Lonza 1981, Pl. 11: 2–4,7; 17: 3; Maselli Scotti (ed.) 1997, Pl. 1: 10; Flego, Rupel 1993, 76; Hellmuth Kramberger 2017a, 244–248, 259, Fig. 215, 226; Hellmuth Kramberger 2017b, Pl. 33: 1; 76: 2,3; 102: 3, ecc.; Čović 1983, 127, Pl. XIV: 4,6–7; Cardarelli 1983, Pl. 18: 111; Zendron 2017, Fig. 114; Svoljšak 1988–1989, Pl. 2: 4,7,10,11 (Gradišče nad Ajdovščino); 3: 1 (Gojače); 6: 8,12 (Most na Soči); Knavs, Mlinar 2005, Pl. 5: 11; ecc.

[12] Murgelj 2008, 52–54; Murgelj 2013, 37.

[13] Svetličič, Turk, Turk 2024, 59–60; based on the results of the PIXE and PIGE analyses, the blue bead from Kamna Gorica is thought to be an Iron Age infiltrate into a Bronze Age layer (Leghissa et al. 2023, 441). Further analyses will be needed to more precisely identify the bead from Repovnice.

[14] Leghissa et al. 2023, 441–442.

[15] Turk, Svetličič, Pavlovič 2022; Horvat 2019; Žorž, Leghissa 2010; Škvor Jernejčič, Leghissa, Brezigar 2022. A prehistoric road, discovered at the Požarnice site near Družinska vas, is known from the Dolenjska region,

apart than the roadside ditches at the Repovnice site, i.e. between 2.5 and 3.5 m apart.[16] Similar parallel ditches were also found at the site of Podrečje near Vir, which dates to the Bronze Age.[17] At the Medvode – Svetje site, a straight line of stones was found running in the N–S direction; in some places they were up to approx. 3.2 m wide.[18] The prehistoric path from Repovnice is the narrowest of these, but is relatively well preserved.

The Kavci and Repovnice sites belong to the Oloris-Podsmreka horizon (16th–12th century BCE),[19] though the remains at the Repovnice site suggest a transition to the Rogoza-Orehova vas horizon (see *Fig. 12* for radiocarbon dates in the Gorenjska region). Key finds include also ceramics with distinctive decorative motifs and handles, and lugs, indicating connections with the Castellieri culture of the northern Adriatic. During the Bronze Age, Gorenjska served as a cultural crossroads between eastern and western influences, reflected in the material culture and settlement organisation.

which has been dated to the Early Iron Age on the basis of stratigraphic correlations and rare finds (Tica 2003, 227).

[16] Turk, Svetličič, Pavlovič 2022, 49–52, Fig. 57.

[17] Horvat 2019, 29; Fig. 17 and 29.

[18] Žorž, Leghissa 2011, 22; see also Škvor Jernejčič, Leghissa, Brezigar 2022.

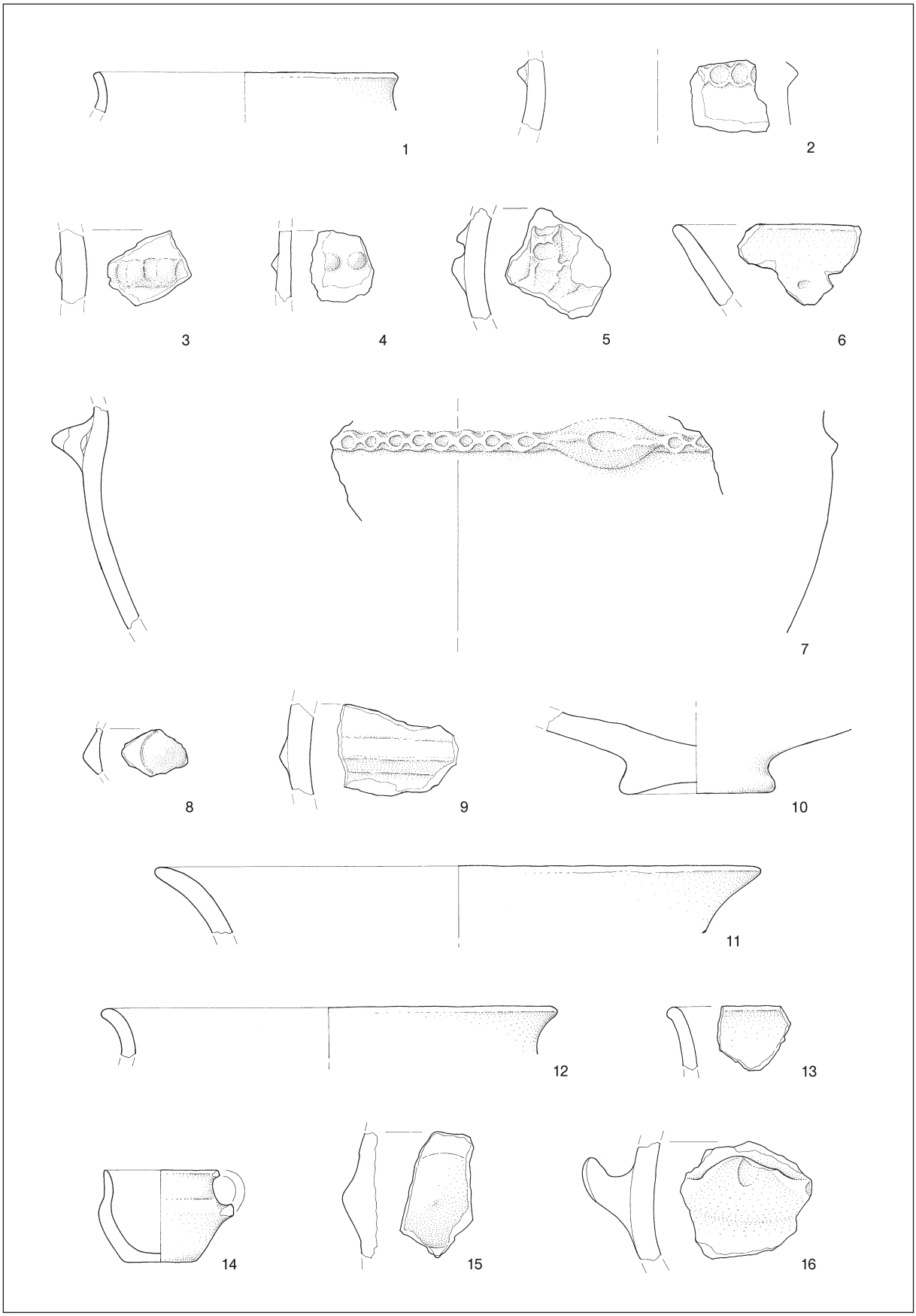
[19] Teržan 2010; Črešnar, Teržan 2014, 687; Škvor Jernejčič 2020, 450; Škvor Jernejčič, Leghissa, Brezigar 2022, 94–96, Fig. 2.

Elena Leghissa
ZRC SAZU
Novi trg 2
SI-1000 Ljubljana
elena.leghissa@zrc-sazu.si
ID ORCID: https://orcid.org/0009-0001-8078-5914

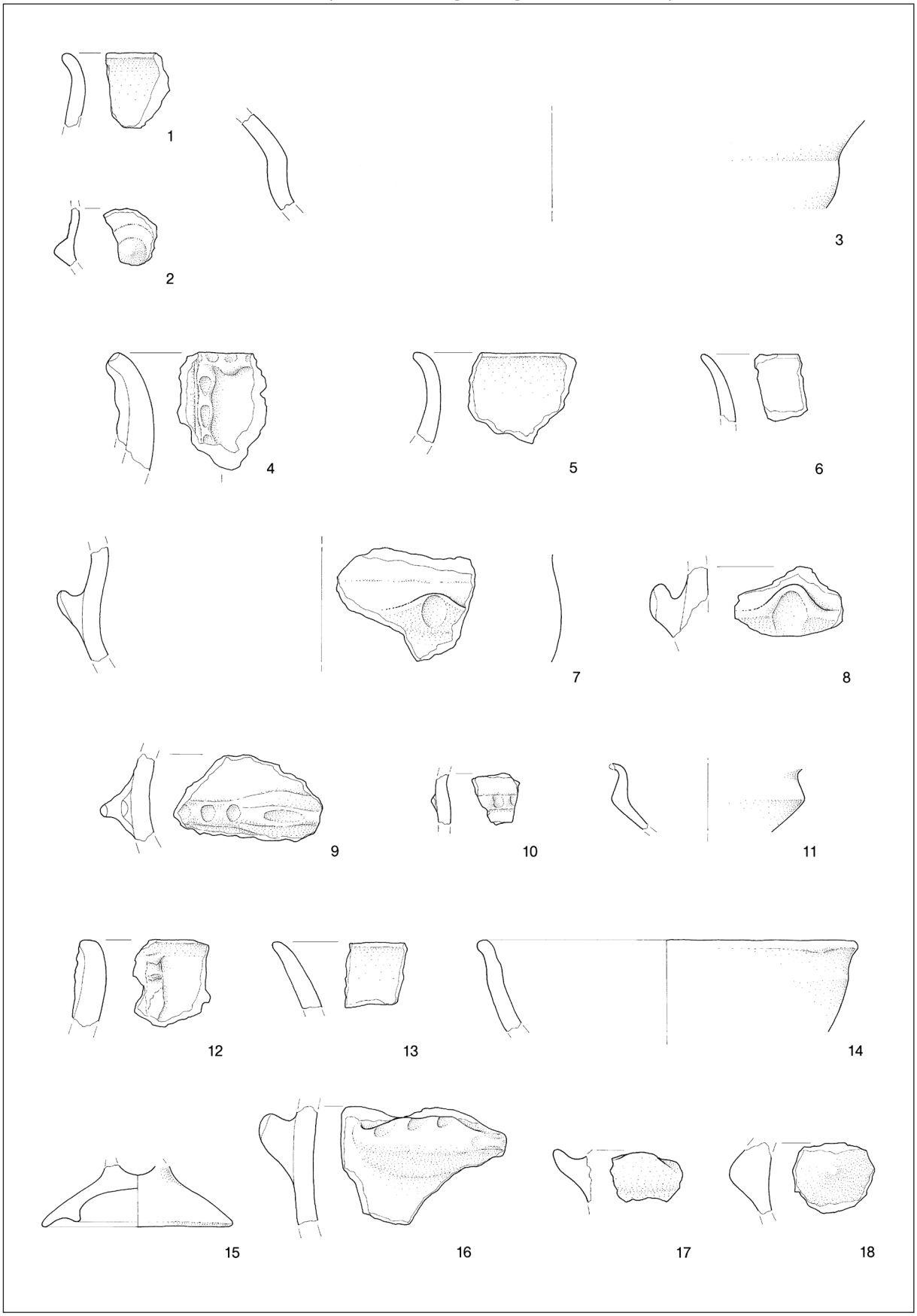
Ana Plestenjak
Arhej d.o.o.
Drožanjska 23
SI- 8290 Sevnica
ana@plestenjak.si

Slikovno gradivo: Sl. 4–6,8,9 (foto: Matija Lukić, Zavod Skupina STIK).
Illustrations: Fig. 4–6,8,9 (photo: Matija Lukić, Zavod Skupina STIK).

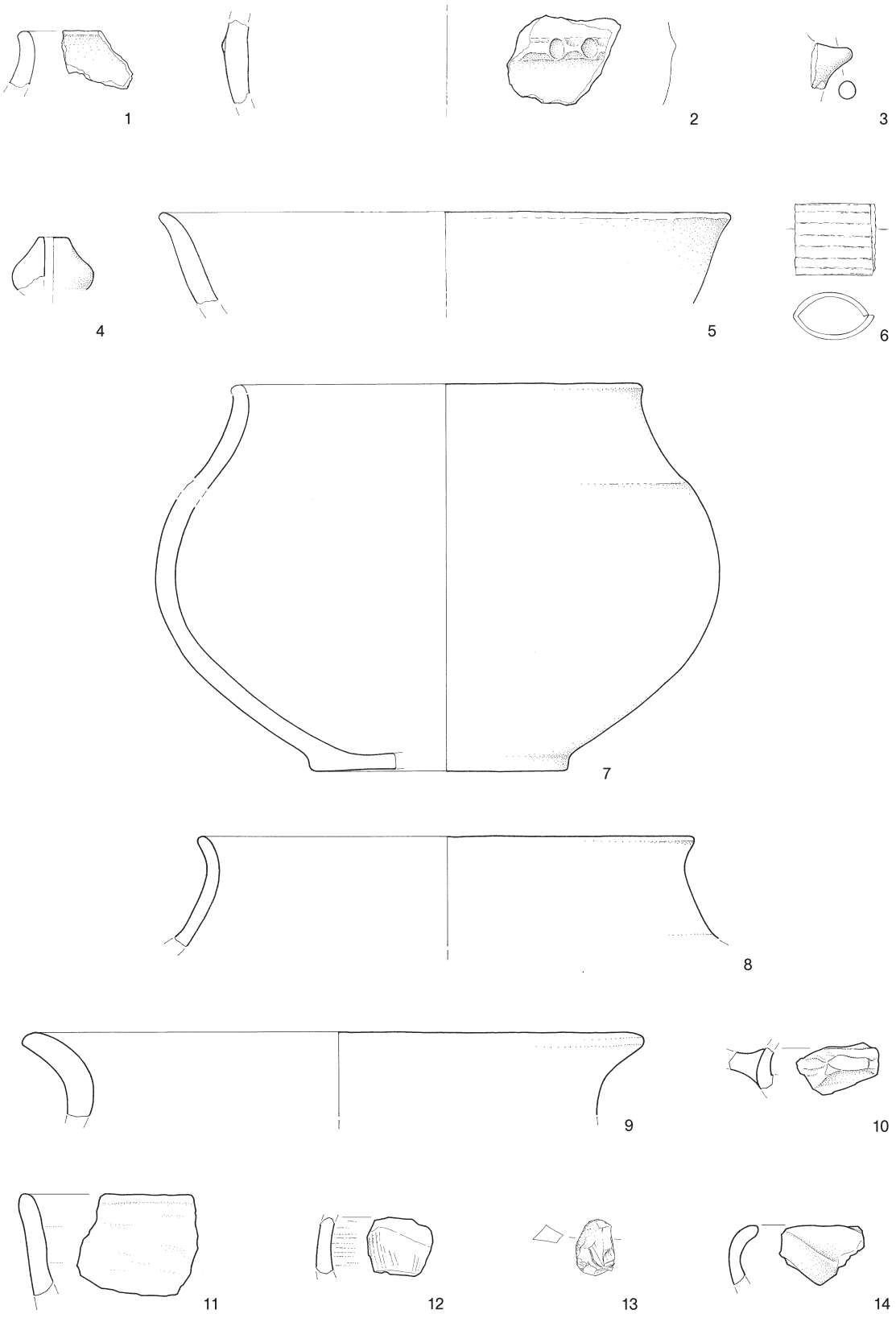
Članek je bil napisan s finančno pomočjo Agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenija, v okviru programa P6-0064 Arheološke raziskave.
The article was prepared with the financial support of the Slovenian Research and Innovation Agency, within the P6-0064 Arheološke raziskave research programme.

T. 1: Kavci. 1–4: SE 1154; 5: SE1159; 6–10: SE1150; 11–16: SE1160. Vse keramika. M. = 1:3.
*Pl. 1:*Kavci. 1–4: US 1154; 5: US 1159; 6–10: US 1150; 11–16: US1160. All pottery. Scale = 1:3.

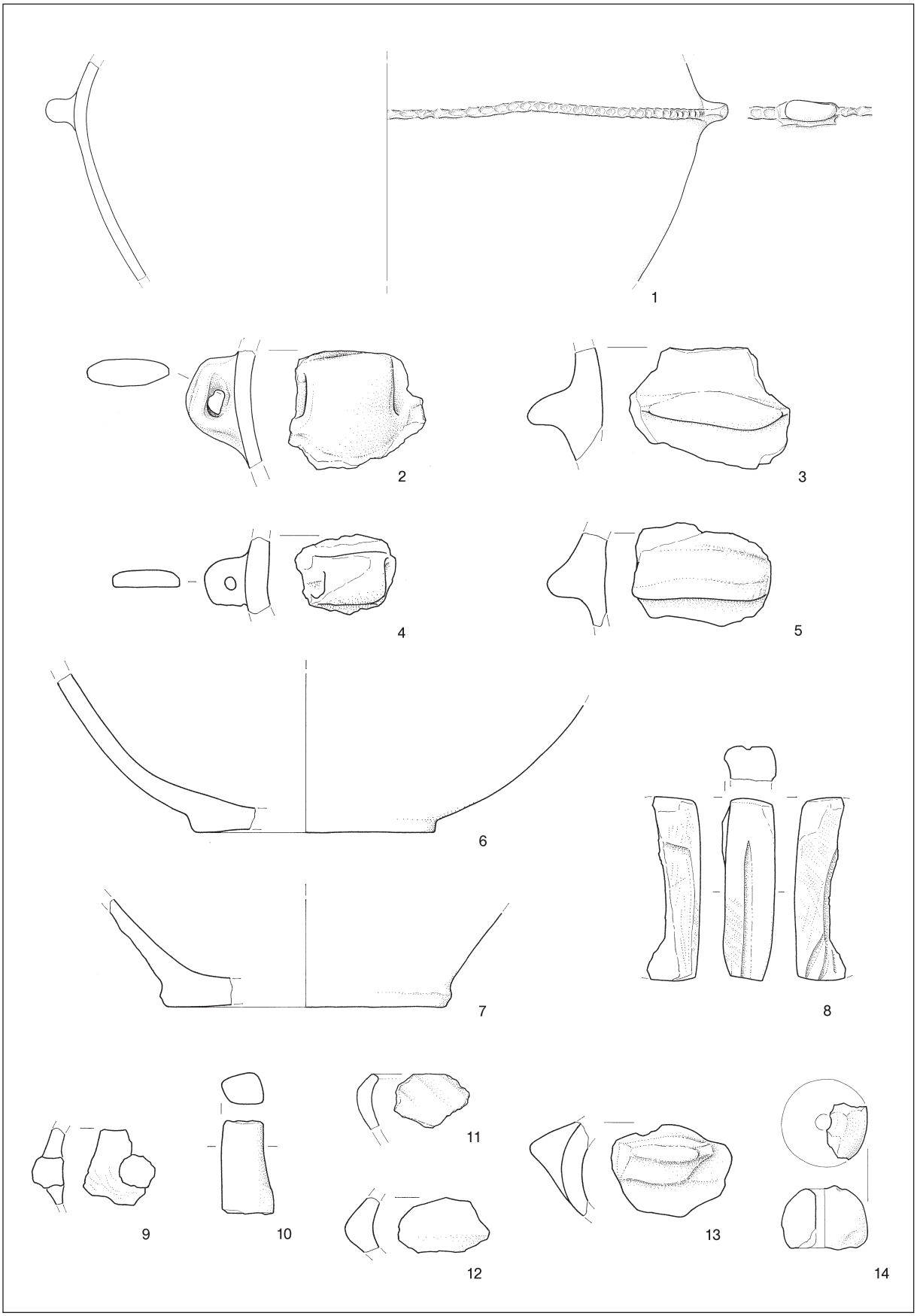

T. 2: Kavci. 1–3: SE1044; 4–11: SE1031; 12–18: SE1012. Vse keramika. M. = 1:3.
Pl. 2: Kavci. 1–3: US1044; 4–11: US1031; 12–18: US1012. All pottery. Scale = 1:3

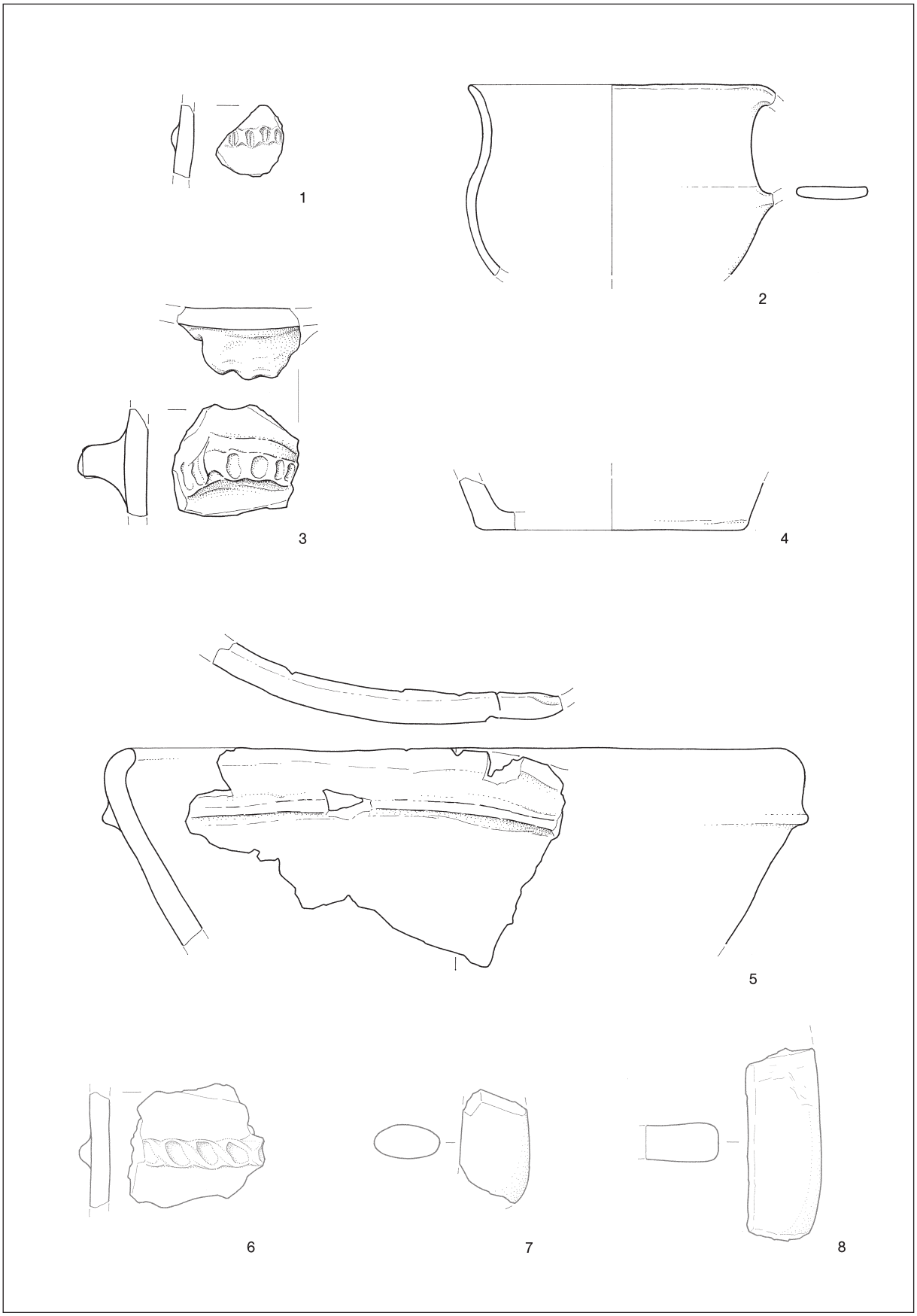

T. 3: 1–6 Kavci, 7–14 Repovnice. 1: SE1078; 2–3: SE2001; 4: SE2007; 5–6: SE1000; 7–8: SE1009; 9,11–13: SE1014; 10: SE1086; 14: SE1379. 1–5, 7–12, 14 – keramika; 6 – kovina; 13 – kamen. M. = 1:3.

Pl. 3: 1–6 Kavci, 7–14 Repovnice. 1: US1078; 2–3: US2001; 4: US2007; 5–6: US1000; 7–8: US1009; 9,11–13: US1014; 10: US1086; 14: US1379. 1–5, 7–12, 14 – pottery; 6 – metal; 13 – stone. Scale = 1:3.

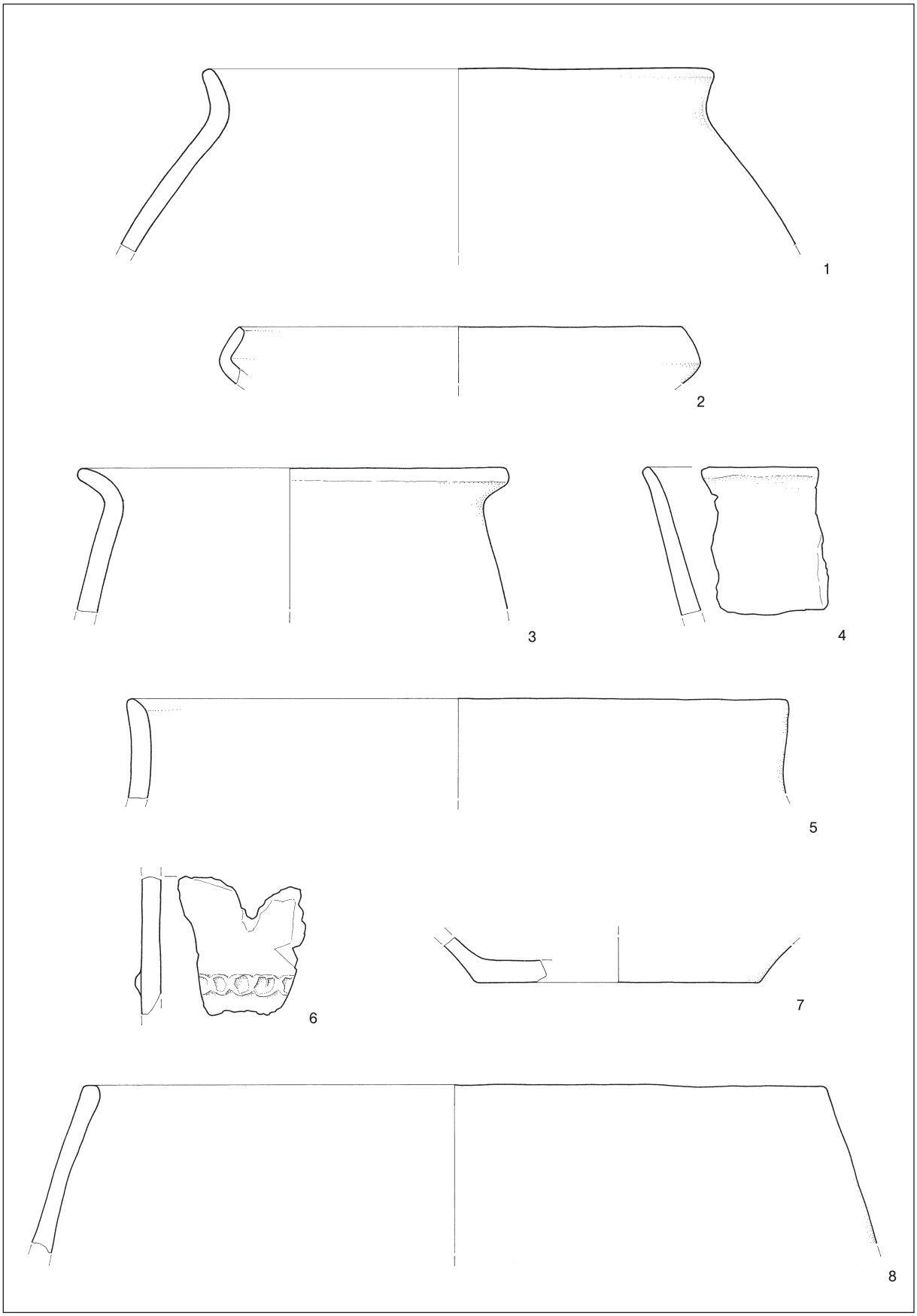

T. 4: Repovnice. 1–8: SE1388; 9–10: SE1008; 11–14: SE1017. 1–7, 9, 11–14 – keramika; 8,10 – kamen. M. 1 = 1:4; 2–14 = 1:3.
Pl. 4: Repovnice. 1–8: US1388; 9–10: US1008; 11–14: US1017. 1–7, 9, 11–14 – pottery; 8,10 – stone. Scale 1 = 1:4; 2–14 = 1:3.

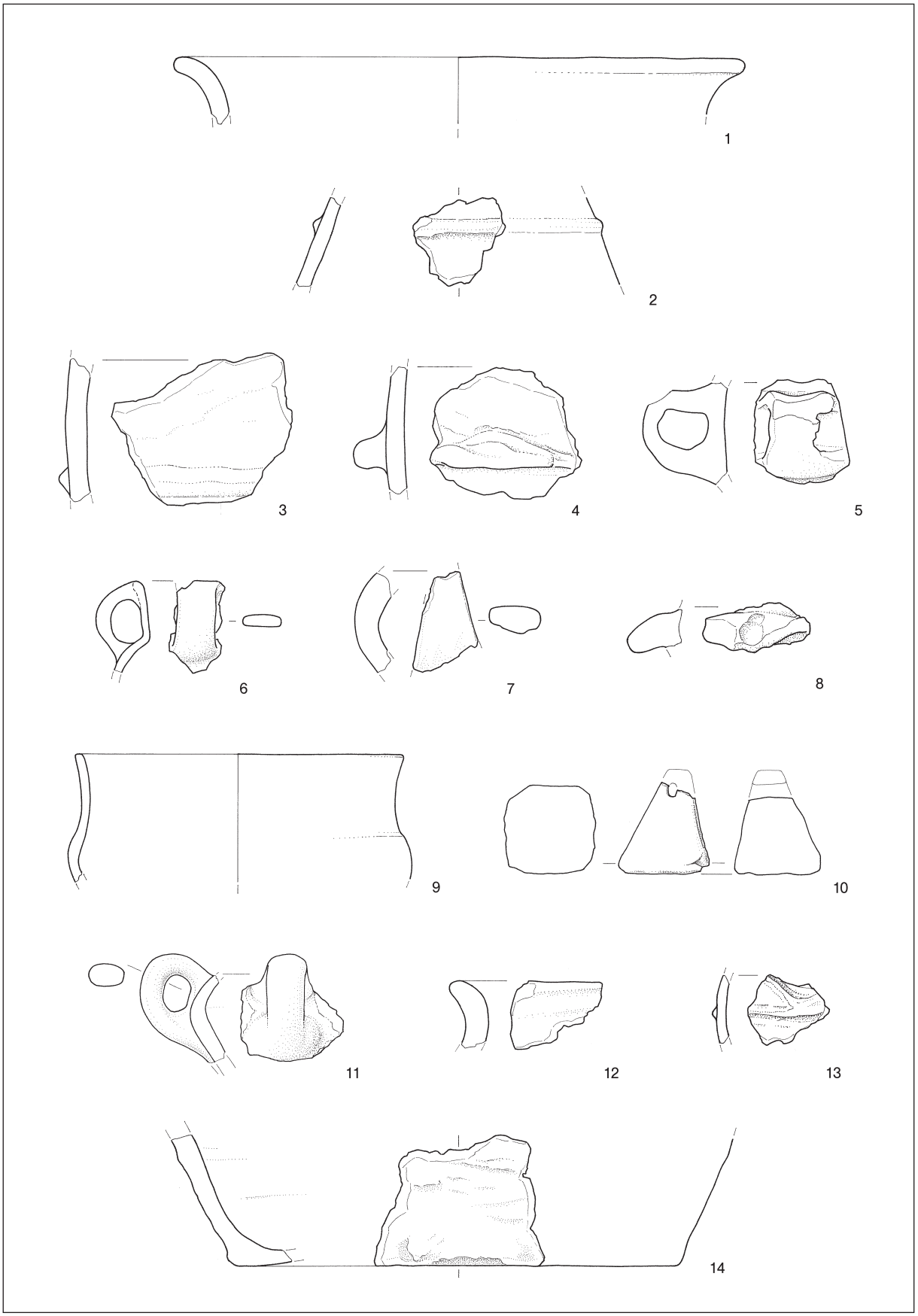

T. 5: Repovnice. 1: SE1265; 2: SE1044; 3: SE1267; 4: SE1048; 5: SE1040; 6: SE2122; 7–8: SE1782. 1–6 keramika; 7–8 kamen. M. = 1:3.

Pl. 5: Repovnice. 1: US1265; 2: US1044; 3: US1267; 4: US1048; 5: US1040; 6: US2122; 7–8: US1782. 1–6 pottery; 7–8 stone. Scale = 1:3.

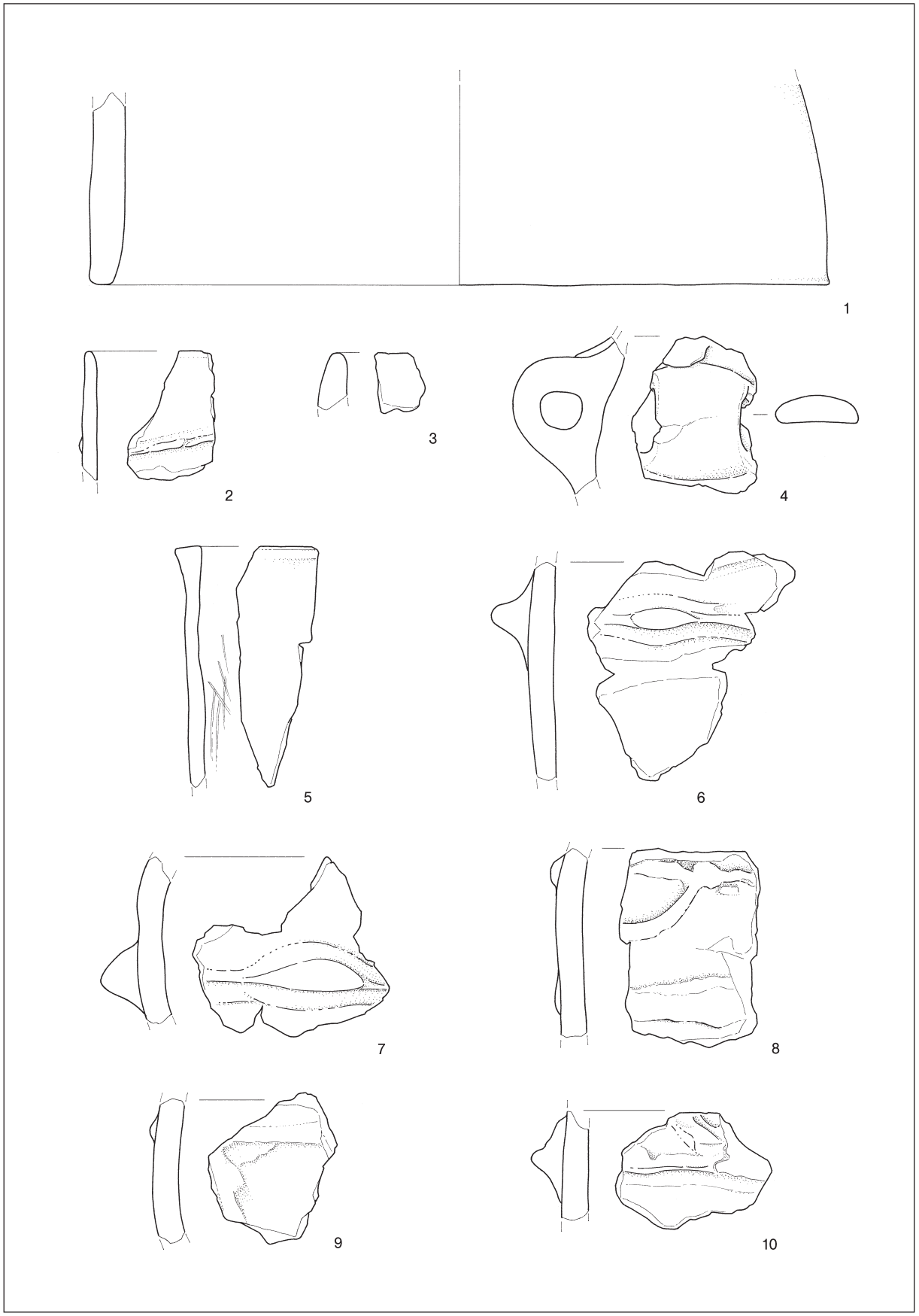

T. 6: Repovnice. 1–7: SE1880; 8: SE1601. Vse keramika. M. = 1:3.
Pl. 6: Repovnice. 1–7: US1880; 8: US1601. All pottery. Scale = 1:3.

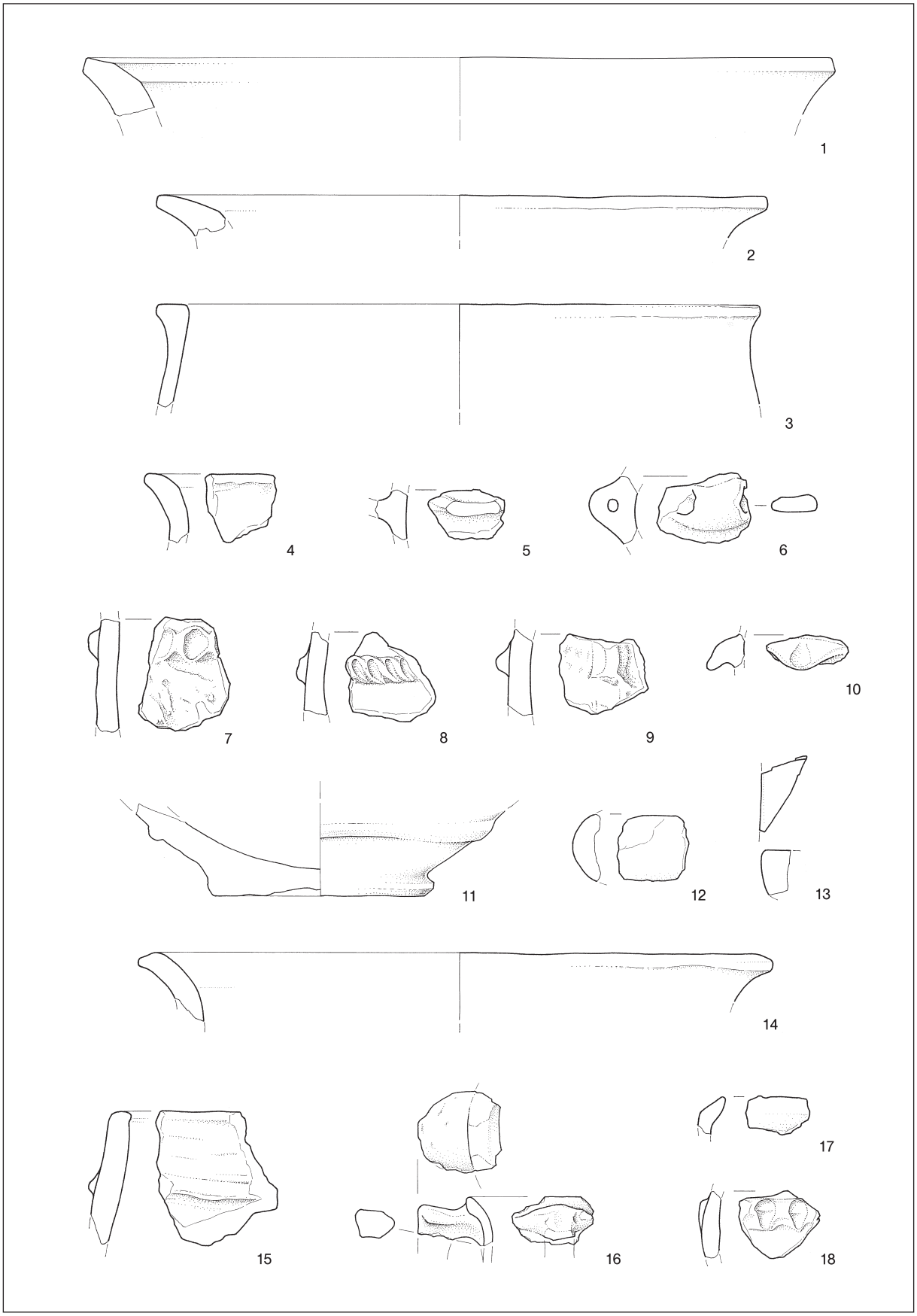

T. 7: Repovnice. 1–2: SE1603; 3–5: SE2095; 6–7: SE2058; 8: SE2112; 9: SE1464; 10: SE1450; 11: SE1770; 12: SE1486; 13: SE1428; 14: SE1916. Vse keramika. M. = 1:3.

Pl. 7: Repovnice. 1–2: US1603; 3–5: US2095; 6–7: US2058; 8: US2112; 9: US1464; 10: US1450; 11: US1770; 12: US1486; 13: US1428; 14: US1916. All pottery. Scale = 1:3.

T. 8: Repovnice. 1–10: SE1938. Vse keramika. M. = 1:3.
Pl. 8: Repovnice. 1–10: US1938. All pottery. Scale = 1:3.

T. 9: Repovnice. 1–13: SE1243; 14–18: SE1001. 1–12, 14–18 keramika; 13 kamen. M. = 1:3.
Pl. 9: Repovnice. 1–13: US1243; 14–18: US1001. 1–12, 14–18 pottery; 13 stone. Scale = 1:3.